Ушбу сонда:
2 КАСАБА УЮШМАЛАРИ — *Қурултойдан – қурултойгача*
3 СУБУТСИЗЛИК
4 ШАНБА – ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2005 йил 22 октябр, шанба № 172 (2013)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

БУНИ БАРЧА КУТГАНДИ

Бухоро шаҳрида фаолият юритаётган «Ёшлар маркази»да болалар ва ўсмирларга компьютердан сабоқ бериш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Бу ерда республика «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгашининг 5 миллион сўмлик грантига сазовор бўлган бизнес лойиҳаси бўйича компьютер графикаси мактаби очилди.

- Бугунги кунда болаларнинг аксарияти мактабдан қайтгач, телевизор ёнидан жилмайди, - дейди «Ёшлар маркази» сардори, лойиҳа координатори Жамила Ҳакимова. - Интернет-кафеларда компьютер ўйинларига берилганлар ҳам оз эмас. Бинобарин, уларнинг бўш вақтини оқилона ташкил этиш орқали қизиқишларини ўрганиш ва қобилиятларини ривожлантириш жуда муҳим. Компьютер графикаси мактаби ана шу долзарб масала ечимига ўз ҳиссасини қўшишга ҳаракат қилмоқда.

Мактабга жалб этилган асосан 11-15 ёшли болаларга компьютер ва компьютер графикаси ўргатиляпти, уларда турли дастурлар билан ишлаш кўникмаси шакллантириляпти.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 21 октябрь куни Оқсаройда Россия Федерацияси ташқи ишлар вазири Сергей Лавровни қабул қилди.

- Ўзбекистон билан Россия Стратегик ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома доирасидаги ўз мажбуриятларини тўла-тўкис адо этмоқда, дейиш учун барча асослар бор, - деди давлатимиз раҳбари. - Ўзбекистон ва Россия ўз саъй-ҳаракатлари билан ўзаро алоқалар кўламини ҳар томонлама кенгайтириб бориш учун шароит яратмоқда.

Президент Ислом Каримов мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар кўп қиррали эканлигини ва ҳамкорлик барча йўналишларда ривожланиб бораётганини таъкидлади.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон ва Россия қуролли кучларининг яқинда Жиззах вилоятидаги «Фориш» полигонида ўтказилган қўшма аксилтеррор машқлари, Иқтисодий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссиянинг Тошкентда бўлиб ўтган мажлиси ўзаро алоқалар кенг қамровли эканлигини яққол тасдиқловчи воқеалардир.

Ўзбекистон ва Россия сиёсий ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаб, халқаро майдондаги ҳамкорликни ривожлантирмоқда, ижтимоий-маданий, илмий, ҳарбий-техникавий соҳадаги алоқаларни кенгайтирмоқда.

Икки томонлама савдо-иқтисодий муносабатлар халқ хўжалигининг қарийб барча тармоқларини қамраб олган. Ўзбекистон ва Россия ўртасида савдо-сотиқ, телекоммуникация, энергетика, суғурта, банк-молия соҳаларидаги ҳамкорлик, айниқса, изчил ривожланмоқда. Россия сармояси иштирокида тузилган 400 дан ортиқ қўшма корхона мамлакатимизнинг озиқ-овқат, дори-дармон, ёғочни қайта ишлаш, электротехника, қурилиш материаллари, машинасозлик саноатида, кўплаб бошқа муҳим соҳаларда фаолият кўрсатмоқда. Россияда Ўзбекистон сармояси иштирокида тузилган 267 қўшма корхона фаолият юритаётир. Ўзбекистон вилоятлари билан Россия субъектлари ўртасида бевосита ҳамкорлик алоқалари кенг йўлга қўйилган. Ўзбекистонда Россиянинг 82 фирма ва компанияси ўз ваколатхонасини очган. 2004 йилда ўзаро савдо ҳажми 2003 йилдагига нисбатан 42,9 фоиз ошиб, қарийб 1 миллиард 642 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Жорий йилнинг дастлабки етти ойига доир кўрсаткич эса 1 миллиард 337 миллион доллардан ошди.

Президент Ислом Каримов ўзаро ҳамкорликни янада кенгайтириш имкониятлари мавжудлигини ва уларнинг ишга солиниши икки мамлакат учун ҳам манфаатли эканлигини таъкидлади.

С.Лавров Ўзбекистон ва Россия раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар ҳаётга муваффақиятли татбиқ этилаётганини, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар стратегик шериклик тамойиллари асосида ривожланиб бораётганини қайд этди. Самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

Учрашувда Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги ўзаро алоқалар, мамлакатларимизнинг халқаро ташкилотлар доирасидаги ҳамкорлиги билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА)

ШАРҚ ГЎЗАЛЛАРИ ТОШКЕНТДА УЧРАШАДИ

Мамлакатимиз пойтахти яна бир нуфузли халқаро турнирга мезбонлик қилишга тайёргарлик кўрмоқда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 18 октябрдаги Фармойишига биноан, спортнинг бадиий гимнастика турини янада оммавийлаштириш мақсадида 3-7 ноябр кунлари «Ўзбекистон» спорт мажмуида бадиий гимнастика бўйича жаҳон кубоги босқичи - «Шарқ гўзали-2005» халқаро турнири ўтказилади.

Ушбу мусобақа Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Ўзбекистон Миллий Олимпия қўмитаси ва Бадиий гимнастика федерацияси ташаббуси билан иккинчи маротаба ташкил этилаётир. Ўзбекистонда спортнинг бошқа турлари қатори бадиий гимнастикани ривожлантиришга Президент Ислом Каримов томонидан берилаётган улкан эътиборни ва юртимизнинг ҳар қандай йирик спорт анжуманларини юқори савияда ўтказиш борасидаги катта тажрибасини инобатга олган ҳолда, Халқаро гимнастика федерацияси раҳбарияти ўтган йили 28 сентябр-2 октябр кунлари бу нуфузли турнирни ўтказиш учун Осиё ҳудудида илк бор мамлакатимизни танлаган эди.

Юртимизда бадиий гимнастикага оид анъаналар ўтган асрнинг 40-йилларига бориб тақалади. 1956 йилда илк республика мусобақалари - Ўзбекистон биринчилиги ўтказилди. Қисқа фурсатда Ўзбекистон бадиий гимнастика мактаби дунёга танилди. Жаҳон спортининг Венера Зарипова, Алина Кабаева, Елена Холодова, Яна Батиршина каби кўплаб юлдузлари шу заминда улғайган.

Мустақиллик йилларида диёримизда бадиий гимнастикага эътибор янада ортди. Ёш авлодни жисмоний ва маънавий соғлом этиб тарбиялашга қаратилган давлат сиёсатининг самараси ўлароқ, нафақат пойтахтимизда, балки вилоятларда ҳам ёш гимнастикачиларни тарбиялаш борасида ўз услубига эга мактаблар пайдо бўлди. Спортнинг бу туридаги гўзал анъаналари билан машҳур юртимизда эндиликда истеъдодли спортчиларнинг янги авлоди камол топмоқда. Олеся Ашаева, Анастасия Берестецкая, Екатерина Бабина, Рита Алимова, Ульяна Трофимова, Раъно Муҳаммедова каби мустақиллик йилларида тарбияланган бадиий гимнастикачи қизларимиз нуфузли халқаро мусобақаларда юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилмоқда.

Терма жамоамизнинг тажрибали гимнастикачиси Олеся Ашаева 2004 йили Осиё чемпионатида бронза медалга сазовор бўлди. Кичик ёшли гимнастикачилар баҳсида қатнашган Ульяна Трофимова биттадан олтин ва бронза медални қўлга киритди. Жорий йилда У.Трофимова Португалияда ўтган нуфузли турнирда кумуш, МДҲ ва Болтиқбўйи мамлакатлари ёшлари ўйинларида биттадан кумуш ва бронза медалга сазовор бўлди. Бунгача Москвада «Олтин япроқ» халқаро турнирида ғолиб чиққан Ульянани бадиий гимнастика мутахассислари келажаги порлоқ спортчи сифатида эътироф этмоқда.

- 2004 йилдан эътиборан пойтахтимизда ўтказилаётган «Шарқ гўзали» турнири Халқаро гимнастика федерацияси дастурига киритилган йирик мусобақалардан, - деди Ўзбекистон бадиий гимнастика федерацияси бош котиби Зарина Абдуллаева. - Бу турнир нуфуз жиҳатидан Олимпиада ўйинлари ва жаҳон чемпионатига яқин туради, у жаҳон кубогининг олти босқичидан биридир. Жорий йилда жаҳон кубогининг дастлабки уч босқичига бадиий гимнастика нисбатан ривожланган мамлакатлар - Франция, Россия ва Озарбойжон мезбонлик қилди.

«Шарқ гўзали-2005» халқаро турнирида қатнашиш учун Тошкентга ўндан зиёд мамлакат миллий терма жамоалари келади. Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари мусобақага жиддий тайёргарлик кўриш учун ўқув -машғулот йиғинларини Москва шаҳрида ўтказди. «Шарқ гўзали-2005» халқаро турнирида юртимиз шарафини Олеся Ашаева ҳамда Зарина Муҳаммедова ҳимоя қилади.

(ЎзА)

Аввал хабар қилинганидек, 21 октябр куни Тошкентдаги «Интерконтиненталь» меҳмонхонасида «Марказий Осиёда хавфсизлик муаммолари» мавзуида халқаро илмий-амалий конференция бошланди. Уни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти ҳамда Россиянинг «Политика» фонди Германиянинг Ф.Эберт номидаги жамғармаси кўмагида ташкил этди.

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ХАВФСИЗЛИК МУАММОЛАРИ МУҲОКАМАСИ

Конференцияда ўзбекистонлик эксперт ва таҳлилчилар, шунингдек, Россия, Германия, АҚШ, Хитой, Япония, Ҳиндистон, Исроил, Жанубий Корея ва Марказий Осиё давлатлари ва бошқа мамлакатлардан қирқдан зиёд таниқли эксперт иштирок этмоқда.

Конференцияда Марказий Осиёда вужудга келаётган геосиёсий вазият ҳамда халқаро террорчилик, диний экстремизм, наркобизнес каби хавфсизликка таҳдид солаётган муаммоларга қарши курашиш масалалари кўриб чиқилди. Айниқса ғарбона демократияни экспорт қилишга, зўрма-зўраки тиқиштиришга уринишлар хавфсизлик ва барқарорликка жиддий таҳдид солаётгани таъкидланди. Конференция қатнашчилари минтақада хавфсизлик ва барқарорликни, Марказий Осиё давлатларининг барқарор тараққиётини таъминлашда кўп томонлама тузилмалар доирасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлларини муҳокама қилдилар.

Атрофлича муҳокамадан сўнг экспертлар ва сиёсатшунослар, Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорлик муаммоларини ҳал этишдаги ҳамкорлик қудратли давлатларнинг ва, биринчи галда, Марказий Осиё давлатларининг манфаатларини ўзаро инобатга олишни талаб қилади, деган хулосага келдилар. Конференция қатнашчилари таъкидлаганидек, айни вақтда минерал ва энергетик ресурсларга бой бўлган бу минтақа давлатларига очиқдан-очиқ ташқи таъсир кучайиб бораётгани ҳам кузатилмоқда.

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон - Россия:

ҲАМКОРЛИК МЕВАСИ

Президентимизнинг "Тўғридан-тўғри хусусий хорижий инвестицияларни жалб этишни рағбатлантириш борасида қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"-ги Фармонига асосан Қашқадарё вилоятида ўндан ортиқ янги қўшма корхона ташкил этилди.

Ўзбекистон - Россия азалдан бир-бирига ишончли ҳамкор. Айни пайтда вилоятда 50 та қўшма корхона фаолият кўрсатаётган бўлса, 15 таси Россия давлати билан биргаликда тузилган. Уларда 1050 дан ортиқ ишчи меҳнат қилаяпти. Йилнинг ўтган ойларида бу корхоналарда 1,2 миллиард сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилди.

Касби туманидаги Алишер Навоий номли тажриба элита уруғчилик хўжалигида россиялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва уруғлик чигит тайёрлашга ихтисослашган "Касби толаси" қўшма корхонаси ташкил этилди.

Низом жамғармаси 300 минг АҚШ долларига тенг янги корхонани Алишер Навоий номли тажриба элита уруғчилик хўжалиги, мамлакатимиз пойтахтидаги "Семурғ" фирмаси ва Россиянинг Екатеринбург шаҳрида жойлашган "Промторгальянс" масъулияти чекланган жамияти таъсис этди. "Касби толаси"ни ташкил қилиш учун ажратилган дастлабки маблағнинг 65 фоизи - 195 минг долларни ўзбекистонликлар, 35 фоизи - 105 минг долларини россиялик шериклар қўшишди..

Бундай корхонани тузиш ташаббусини кўпдан бери илгари суриб келган эдик. Чунки, биринчидан, Россия технологияларини ишлатиш усули мураккаб эмас, иккинчидан, қиймати анча арзон ва учинчидан, сарфланган харажатлар қисқа муддатда қопланади.

Келажакда йирик саноат мажмуасига айланадиган қўшма корхонада тўрт йўналиш бўйича иш олиб борилади. Хўжаликда етиштирилган пахта хомашёси қайта ишланиб, олинган тола ва чигитдан ип-калава, трикотаж матоси ва ўсимлик ёғи тайёрланади. Бундан ташқари корхонада уруғлик чигит тайёрланиб, уни республикамиздаги ширкат хўжаликлари ва фермерларга етказиб берилади. Энг муҳими, 200 дан ортиқ маҳаллий ёшлар иш билан таъминланади.

Китоб туманида "Sevar-Androniks" Ўзбекистон - Россия корхонаси ўз фаолиятини бошлади. Уни мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларни хорижга экспорт қилишга ихтисослашган "O"ZMARKAZIMPEKS", "Ўрта Осиётранс" давлат акциядорлик компаниялари тумандаги Алишер Навоий, Йўлдош Охунбобоев номли ширкат хўжаликлари ва Россия Федерациясининг "Андроника" компанияси таъсис этган.

Низом жамғармаси 900 минг АҚШ долларидан иборат янги корхонанинг тўғридан-тўғри инвестициялари миқдори 360 минг долларга тенг. Эндиликда ҳудудда етиштирилган мева-сабзавотларни сақлаш, қайта ишлаш ва хорижга жўнатиш учун яна бир имконият яратилди.

(Давоми 2-бетда)

Истиқлол берган имкон

Оролбўйининг асосий энергия манбаи ҳисобланган нурчилар шаҳри Тахиатош истиқлол шарофати билан юксалишнинг ойдин йўлига ўтиб олди.

ТАХИАТОШ ЧИРОҚЛАРИ

Ҳозирги замон архитектураси ва шарқ меъморчилиги андозалари уйғунлаштирилиб қурилган кўркам ва гўзал шаҳарнинг минглаб чироқлари тунда теварак-атрофни янада чароғон этади. Тахиатош ГРЭСининг улкан миноралари олисдан кўзга ташланади. Йирик блоклар тарқатаётган электр энергияси саноат корхоналарини ҳаракатга келтиради, минглаб хонадонларга нур-зиё бағишлайди.

Иқтисодий-ижтимоий ислоҳотлар туфайли шаҳар халқ хўжалигининг барча тармоқларида юксак сифат ўзгаришлари рўй берди. Жорий йилнинг ўтган даврида 5 миллиард 287 миллион сўмлик саноат моллари ишлаб чиқарилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3 миллиард 427 минг сўмлик кўп демакдир. Бундан ташқари, 863 миллион сўмлик қурилиш ишлари бажарилди.

Тадбиркорликка кенг йўл очилиб, мулк ўз эгасини топди. 216 та кичик бизнес субъектлари фаолият кўрсатаяпти. 27 та кичик корхона, 189 та микрофирма ишлаб турибди. Янгидан 20 та юридик субъект ва 82 та табдиркор рўйхатга олиниб, 200 дан ортиқ иш ўрни очилди.

Шаҳар Кенгаши депутати С.Хўжаахмедов раҳбарлик қилаётган «Тахиатошнон» хусусий корхонаси ўн бир йилдан бери аҳолига намунали хизмат кўрсатиб келаяпти. Жамоада ҳар куни бир тонна нон, кўп миқдорда макарон ва кондитер маҳсулотлари тайёрланаяпти. Ҳозиргача истеъмолчиларга 200 тоннадан ортиқ сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилди.

Янги технологиялар дадил жорий этилаяпти. Туркиянинг «Экмасон» фирмасидан келтирилган нон пишириш ускунасининг ўрнатилиши муваффақиятни таъминлади. О.Бердимуратов ва Р.Таубаева сингари моҳир новвойлар тайёрлаган нон ва нон маҳсулотлари истеъмолчиларга манзур бўлаяпти.

Бирлашмамиз республика иқтисодини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшиб келаяпти. Навоий-Учқудуқ-Султонўғиздоғ-Нукус темир йўли учун 27 та кўприк бунёд этилди. Нукус-Хўжайли автомобил, Амударёдан Тошсоқа қўрғонига, Нукус тумани ва Кегейли орқали Қуанишжарма посёлкасига ўтадиган йўлларга қурилган кўприклар фидойи жамоанинг яратувчилик меҳнати билан юзага келди.

230 кишилик корхонамиз ҳозирги пайтда аср қурилиши ҳисобланган Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон темир йўли қурилишида қатнашмоқда. Ушбу иншоотнинг Бойсун-Дарбанд йўналишида режадаги 6 та кўприкдан 3 таси қуриб битказилди.

Қўлга киритилган ютуқларда Лисенко, Султонов, Нуржонов, Ёдгоровларнинг оилавий бригадалари, участка бошлиғи Турсунбой Нуржонов, прораб Артур Ибодуллаев, Омон Қодирбоев, ишчилар В.Анортоев, С. Кожгуров, арматурачи О.Ахмедова, Г.Жарилқагонова, А.Жамсимуратова, Р.Йўлдошева каби илғорларнинг хизмати беқиёс.

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Олий судида

ФИТНАНИ ДАЛИЛЛАР ФОШ ЭТМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Олий судида 12-13 май кунлари Андижон шаҳрида содир этилган террорчилик ҳаракатлари ва бошқа ўта оғир жиноятларни содир этганликда айбланаётган 15 нафар судланувчига оид жиноий иш бўйича давом этаётган суд жараёнида узрли сабабларга кўра суд мажлисида қатнаша олмаган жабрланувчилар, уларнинг вакиллари, гувоҳлар ва даъвогар фуқароларнинг дастлабки тергов жараёнида берган кўрсатмалари ўқиб эшиттирилди.

Шундан сўнг жиноят ишида мавжуд материаллар билан танишишга ўтилди. Воқеа жойини кўздан кечириш, судланувчиларнинг шахсини таниб олиш баённомалари, содир этилган террорчилик ҳаракати оқибатида етказилган мулкий-моддий зарарлар бўйича суд-товаршунослик экспертизаси хулосалари билан танишилди. Тегишли суратлар, слайдлар намойиш этилди.

Дастлабки тергов давомида иш бўйича 15 нафар айбланувчи воқеа жойига олиб борилган. Улар билан холислар иштирокида текширув ўтказилган, воқеалар жараёни синчиклаб ўрганилган. Буларнинг барчаси суратга туширилган, тасвирга олинган ва белгиланган тартибда ҳужжатлаштирилган. Судда ана шу текширув баённомаси ўқиб эшиттирилди.

Баённомада қайд этилганидек, айбланувчи А.Ҳакимов 8 май куни Қирғизистондан олиб келинган қурол-яроғни «Офис лайн» фирмаси омборхонасига яшириб қўйишгани ҳақида кўрсатма берган.

Айбланувчи А.Ғозиев ҳарбий қисмга, ундан сўнг қамоқхонага ҳужум қилишда қатнашгани, у ерда бир ҳарбийни отиб ўлдиргани тўғрисида сўзлаган.

Айбланувчи Ғ.Нодиров 12 майдан 13 майга ўтар кечаси «акромий» биродарлари томонидан қамоқхонадан озод қилингач, ташқарида тарқатилаётган қурол-яроғ ичидан автомат олгани, Миллий хавфсизлик хизмати вилоят бошқармасига ҳужумда иштирок этиб, сўнг вилоят ҳокимлигига боргани, у ерда гаровдагиларни уриб-қийнаганини айтган.

Айбланувчи И.Ҳожиев 200 минг АҚШ долларини майка ва футболкасига жойлаб олиб келгани, уни Қ.Парпиев билан «Селикон» фирмасига олиб бориб Б.Раҳмоновга бергани, ҳарбий қисмга, қамоқхонага ва ҳокимлик биносига ҳужумларда қатнашгани, у ерда бир ички ишлар ходимини отиб ташлагани ҳақида гапирган.

Бошқа айбланувчилар ҳам 12-13 май кунлари қаерда қандай ҳаракатлангани ва ўзлари содир этган жиноий қилмишлари тўғрисида батафсил кўрсатма берган.

Айбланувчилар баён этган ҳолатлар бўйича фотосуратлар намойиш этилди.

«Акромийлар» диний оқими аъзоларидан 23 нафарининг суди бўлган Андижон шаҳар суди биноси атрофидаги ва вилоят ҳокимлиги олдидаги воқеалар тасвирга олинган видеокассеталар бўйича экспертиза комиссиясининг хулосаси тақдим этилганидан сўнг судда мазкур видеотасвирлар намойиш этилди.

Айни пайтда қамоқда бўлган, ушбу жиноий иш бўйича гувоҳ сифатида кўрсатма берган Одилжон Усмоновнинг айтишича, шаҳар суди биноси олдидаги «пикет»ни тасвирга олиш учун Шариф Шокиров, вилоят ҳокимлиги олдидаги «тинч намойиш»ни тасвирга олиш учун эса Ҳаётулло Мадаминов унга видеокамера берган. Воқеалар бошқа видеокамераларда ҳам тасвирга туширилган.

Видеотасвирда суд биноси олдидаги «пикет»да бир хил костюм кийиб, галстук таққан кимсалар, рўмол, ҳижобга ўранган хотин-халаж тўплангани, шу яқин жойда ижарага олинган хонадонда учтўрт кимса кўчани кузатиш баробарида, «намойишчилар»га тарқатиш учун мўлжалланган юзлаб пакетлардаги озиқ-овқатларни қўриқлаб тургани намоён бўлади.

Шу ўринда суд мажлисида гувоҳлик берган Улуғнор туманидан келган сут соғувчи Мавлуда Қозоқованинг сўзларини келтириш жоиз: «Фермамизнинг Раҳматулло деган иш юритувчиси 8-9 май кунлари: «Опа, Андижонга бориб келамиз», деб мен билан бирга 15 кишини микроавтобусда шаҳар суди олдига олиб келди. Бир неча юз киши қатори кун бўйи ўша жойда ўтирдик. Кетаётганимизда биттадан пакет беришди. «Нима бу? Керакмас», деганимга қарамай: «Олиб қўяверинг», деб қўлимга тутқазди. Ичида шакар, печенье ва шунга ўхшаш майда-чуйда нарсалар бор эди».

«Акромийлар» вакилларининг ёппасига янги, пўрим либосларни кийиб олиши, таниш-билишларнинг уюшган ҳолда транспортда олиб келиниши, «пикетчи»ларга марказлаштирилган тартибда озиқ-овқат тарқатилиши, хорижий журналистларнинг бир зумда ҳозиру нозир бўлиши - буларнинг барчаси шаҳар суди биноси олдидаги «пикет» яхшигина молиялаштирилган ва пухта ташкиллаштирилган, дейиш учун асос бўлади.

«Пикет» ташкилотчилари хавфсизлик масаласига жиддий эътибор берган. Тўданинг замонавий техника воситалари билан таъминланган қўриқчилари-ю айғоқчилари ҳам бўлган. Видеотасвирда ана шу айғоқчилар томонидан «шубҳали шахс» - қизиқиб майдонга келиб қолган ва ўзини «юридик коллеж талабаси» деб таништирган йигитчанинг машина ичига олиб кирилиши ва И.Ҳожиев томонидан сўроқ қилиниши жараёнлари акс этган.

Навбатдаги видеолавҳаларда тартибсизликлар кучая бориб, жиноятчилар ёқиб юборилган автомобиллар билан йўлларни тўсиб қўйгани, театр ва кинотеатр биноларининг ёнаётгани, яқин атрофдаги уйларнинг томларига снайперлар жойлаштирилгани, жангарилар ички ишлар ходимларини гаровга олиб кела туриб: «Қаршилик кўрсатсанг, отвораман» дея пўписа қилаётгани, бу каби ҳаракатларда, айниқса, 15 нафар судланувчи алоҳида фаоллик кўрсатаётганини кузатиш мумкин.

Бир лавҳада видеотасвирчи: «Ҳорманглар, тарихга тушириб қўяй сизларни», деб панжара ортида ётган қуролли шерикларига яқинлашмоқда. Бошқа жойда бир тўда кимса шишаларда ёндирувчи, портловчи мосламалар тайёрлаяпти. Камера ўзига қаратилганини кўрган томдаги жангари снайперлик қуролини кўтаради. «Сенга ярашибди», деб оператор уни рағбатлантирган бўлади.

Бирдан пала-партиш ўқ овозлари эшитилиб қолади. «Ким отаяти, ким отаяпти?» деган ваҳимали саволга шу заҳотиёқ: «Ўзимизникилар, ўзимизникилар», деган бақир-чақирлар билан жавоб қайтарилгани қулоққа чалинади.

Шундан сўнг «тинч намойишчилар» олдида сўзга чиқувчилар пайдо бўлади.

Тасвирнинг яна бир жойида хорижий журналистларнинг жангарилар ўраб олган дарвозадан кириб келаётгани акс этган. Қуролли кимсалардан бири: «Текширайликми?» деб «каттаси»дан сўраганида, у: «Йўқ, текширмай олиб киравeринглар», дейди. Хориж мухбирлари пайдо бўлиши билан «намойиш аҳли»ни бошқариб турганлар ўз гапларига сиёсий тус беришга урина бошлайдилар.

Бир жойда уч-тўрт ўспирин «Нексия» машинасини бўлаклаб, талон-торож қилиш тараддудида экани тасвирланган. «Акромийлар» оператори ёшларни жиноий йўлдан қайтариш ўрнига, бу манзарани хотиржам тасвирга олишда давом этади...

Ҳа, жангарилар ўз «хожа»ларига ҳисобот бериш, кетган сарф-харажатларни ўзига хос тарзда ҳужжатлаштириш, шунингдек, «тарихда қолиш» илинжида иштиёқ билан тайёрлаган видеотасвирлар бугун уларнинг жиноий хатти-ҳаракатларини фош этишда муҳим ашёвий далил бўлиб хизмат қилмоқда.

Ғулом МИРЗАЕВ,
Беҳзод НОРБОЕВ,
ЎзА махсус мухбирлари

ТАХИАТОШ ЧИРОҚЛАРИ

Истиқлол берган имкон

(Боши 1-бетда)

Моддий манфаатдорлик ошиб бормоқда. Ходимларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 130 минг сўмга тўғри келмоқда.

Шаҳардаги 4-умумтаълим мактаби ўқувчилари ўқув йилини янги бинода бошладилар. Лойиҳа қиймати 269,9 миллион сўмлик 664 ўқувчига мўлжалланган кўркам иморатни «Гули-С» хусусий корхонасининг қўли гул қурувчилари бунёд этдилар. Халқ таълими бўлимига қарашли 6-ўрта мактаб ҳам қурилиш-таъмирлаш ишларидан сўнг ўзгача кўркка эга бўлди.

Фуқароларни ижтимоий ҳимоялаш соҳасида муайян ишлар амалга оширилди. Туман меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўлимига 1726 киши мурожаат қилган бўлса, улардан 1086 нафари ишга жойлаштирилди, 661 кишига ишсизлик нафақаси тайинланди. Аҳолини ишга жойлаштиришга кўмаклашувчи жамғарма томонидан 12 тадбиркорнинг ҳар бирига 250 минг сўмдан имтиёзли кредит берилди. «Йўлкўприкқурилиш», «Сувқурилиш», «Тахиатошқурилиш» бошқармаларида янги технологияларнинг қўлланиши эвазига ўнлаб иш ўринлари очилди.

Шаҳардаги «Уруш ва меҳнат фахрийлари» санаторийси кекса авлод вакиллари дам олиб, ҳордиқ чиқарадиган севимли масканга айлантирилган. Шифохонада Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятидан келган 1400 дан ортиқ фахрийлар соғлиги тикланди. Олий тоифали ҳаким Жумагул Алиева бошчилигидаги меҳрибон шифокор ва ҳамширалар намунали хизматлари билан дам олувчилар эътиборини қозонишган.

Ҳалима Ибодуллаева раҳбар бўлган марказий шифохона тўлиқ таъмирдан чиқарилиб, замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланди. Оролни қутқариш халқаро жамғармаси томонидан 6 миллион сўмлик сув тозалаш ускунаси олиб берилди. 158 номдаги 8,5 миллион сўмлик дори-дармонлар билан таъминланди. УВЧ-30, парафин-қиздириш, ингаляция ускуналари олинди.

Келажак авлодга ғамхўрлик кўрсатилаётганлигини 90 нафар кичкинтой тарбияланаётган 12-болалар боғчаси мисолида кўриш мумкин. Ўз касбини пухта эгаллаган тажрибали педагог Фотима Имоматдинова мудиралик қилаётган таълим-тарбия маскани тўлиқ компьютерлаштирилган. Болаларга лотин алифбоси ва хорижий тиллар ўргатилади. «Йил тарбиячиси-2005» кўрик-танловида мураббий Р.Ешманова республикада фахрли ўринни эгаллади.

«Учинчи минг йиллик боласи» дастури асосида мактабгача тарбия муассасасида ўтказилган «Ким эпчилу ким чаққон?», «Соғломжон ва полвонжон», «Боғча маликаси», «Қўшиқ куйлаб, етдик муродга» каби кўрик-танловлар Қорақалпоғистон телевидениеси орқали намойиш этилди.

Етим-есирлар, ногиронлар, ёлғиз қариялар ҳолидан хабар олиш анъанага айланган. Яқинда туман ички ишлар бўлими паспорт столи бошлиғи майор К.Давлатёров болалар уйига ташриф буюриб, уларга қимматбаҳо совға-саломлар, озиқ-овқат маҳсулотлари топширди.

Жисмоний тарбия ва спорт ҳар бир оилага кириб бормоқда. Олимпия захиралари болалар ва ўсмирлар спорт мактабида 650 нафар ўғил-қиз шуғулланаяпти. Оғир атлетика, миллий кураш, бокс, баскетбол, шахмат-шашка турлари бўйича билим берилаётган илм ўчоғидан юзлаб довруғли спортчилар етишиб чиққан.

Сидней ва Атлантадаги олимпия мусобақалари иштирокчиси, Осиё ўйинлари кумуш медали соҳиби, халқаро тоифадаги спорт устаси, Ўзбекистон чемпиони Бахтиёр Нуруллаев, унинг укаси ёшлар ўртасида Осиё чемпиони Саломат Нуруллаев каби оғир атлетикачиларни мамлакатда яхши билишади. Фарзандларининг довруғ қозонишида уларнинг оталари, таниқли спортчи «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийи» Обод Нуруллаевнинг ҳиссаси салмоқли.

Олий тоифали мураббий иш фаолияти давомида 22 та спорт устаси ва ўнлаб мамлакат, Осиё, жаҳон чемпионларини тарбиялаб вояга етказди. Осиё чемпионлари Фозилбек Ўразрембетов, Рустам Жумамуротов сингари ёшлар Обод аканинг шогирдлари эканликлари билан фахрланадилар.

С.СЕРИКБОЕВ,
Тахиатош шаҳридаги 14-кўприк қурилиш бирлашмаси раҳбари

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ХАВФСИЗЛИК МУАММОЛАРИ МУҲОКАМАСИ

(Боши 1-бетда)

Шу нуқтаи назардан қараганда, хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, террорчилик ва наркобизнесга қарши кураш билан боғлиқ долзарб муаммоларни ечиш масалаларида минтақа давлатларининг ягона ёндашувга эришиши энг асосий вазифага айланмоқда.

Конференцияда диний-экстремистик тўдаларнинг қўпорувчилик фаолияти, Ғарб давлатларидаги муайян сиёсий доираларнинг душманларга хос ҳаракати натижаси бўлмиш Андижондаги фожеали воқеалар ҳам муҳокама этилди. Бу сиёсий доиралар табиий ва моддий-хомашё ресурсларига бевосита эгалик қилиш, бу ерда ўзларининг стратегик манфаатларига мос келадиган тартибни ўрнатиш мақсадида минтақада яккаҳокимлик қилишга уринмоқда.

Айрим хорижий оммавий ахборот воситалари ва халқаро тузилмалар талқин этаётганидек, гўё ижтимоий-иқтисодий омиллар туфайли юзага келган «халқ исёни» ҳақидаги гаплар ҳеч бир ақлга сиғмаслиги таъкидланди. Бу қўпорувчиликда қурол ишлатилгани, объектларга ҳужум қилингани, жиноятчиларнинг қамоқхонадан чиқариб юборилгани, одамларнинг гаровга олингани, вилоят маъмурияти биноси эгаллангани, қабул қилинмаслиги аввалдан аён бўлган талаблар қўйилгани (террорчилик фаолияти билан шуғулланган учун қамалган шахсларни озодликка чиқариш) - буларнинг барчаси яхши режалаштирилган, ҳар томонлама пишиқ-пухта ишлаб чиқилган, узоқни кўзловчи мақсадларга эга бўлган кучли марказлар томонидан Ўзбекистондан ташқарида туриб бошқарилган террорчилик ҳаракатига хос белгилардир.

Экспертлар Андижондаги фожеали воқеалар чоғида радикал-экстремистик кучлар ёрдамида давлат тўнтариши уюштиришга, қонуний конституциявий тузумни ағдаришга уринишнинг олди олинганини, мамлакатнинг ўз мустақил йўли, шаън-шавкати сақлаб қолинганини қайд этдилар.

Андижон воқеалари сценарийчиларининг Ўзбекистонда миллий парокандаликни юзага келтириш борасидаги умидлари пучга чиқди, аксинча, кўп миллатли халқ ва жамият янада жипслашгани конференцияда алоҳида таъкидланди.

Янги сиёсий тузумга ўтиш ва геосиёсий йўналишни белгилашда Марказий Осиё мамлакатларига айрим ғарб давлатларининг ўз йўриқларини тиқиштиришдек бузғунчилик амалиёти, шунингдек, бу борада бузғунчи мухолифатни радикал-экстремистик кучлар билан бирлаштиришга ва уларга «демократик», халқ озодлиги ҳаракати мақомини беришга бўлаётган уринишлар экспертлар томонидан танқид қилинди.

Бу мавзудаги аксарият маърузаларда мўрт демократияни илгари суриш режалари, «рангли инқилоб»ларни ташкил этиш ва амалга ошириш минтақадаги вазиятни барқарорлаштиришга ёрдам бермаслиги, боз устига, бу хатти-ҳаракатлардан учинчи куч - минтақада халифалик тузумини ўрнатишга уринаётган ўта радикал экстремистик марказлар фойдаланиб қолиши мумкинлиги таъкидлаб ўтилди.

Конференция қатнашчилари демократлаштириш ва эркинлаштиришнинг барча давлатлар учун бирдек мос келадиган ягона андозалари йўқлигини алоҳида қайд этдилар. Мамлакатларнинг қай даражада демократик эканлигини белгиловчи умумий мезон ва ўлчовлар ҳам мавжуд эмас.

Конференция 22 октябрга қадар давом этади. Экспертлар минтақада иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириш, жумладан, Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти ва Шанхай ҳамкорлик ташкилоти доирасидаги муносабатларни ривожлантириш, шунингдек, Марказий Осиё давлатларининг барқарор тараққиётини таъминлаш масалаларини ҳам муҳокама этадилар.

Ғайрат САЙДУЛЛАЕВ,
ЎзА мухбири

Ўзбекистон - Россия:

ҲАМКОРЛИК МЕВАСИ

(Боши 1-бетда)

Вилоятда ишлаб чиқилган дастурга мувофиқ Қарши туманида қишлоқ хўжалиги техникаларини эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш ва уларга хизмат кўрсатиш мақсадида "Дониш-сервис-импекс" қўшма корхонаси ташкил топди. Қозоғистоннинг "Икон-I" ва "Ҳажи-Х" ширкатлари ҳамда воҳадаги "Мезон" фермер хўжалиги, "Нурафшон" масъулияти чекланган жамияти ва "Қарши туман МТП" акциядорлик жамияти билан ҳамкорликда тузилган қўшма корхонада юздан ортиқ маҳаллий йигит-қиз ишламоқда.

Яқин арафада Яккабоғда чиннивор идишлар тайёрлаш, Китобда мева-сабзавотларни қуритиш, қайта ишлаш корхоналари ҳам ишга туширилади.

Хорижий инвесторлар ҳамкорлигида вужудга келган янги қўшма корхоналар Қашқадарёнинг ишлаб чиқариш салоҳиятини ва аҳоли турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилаяпти.

З.АСРОРОВ,
Касби туманидаги А.Навоий номли тажриба-элита уруғчилик хўжалиги раҳбари

Данғара туманида қишлоқ гузарлари қурилишига катта эътибор қаратилмоқда. Гузарларда аҳоли эҳтиёжи учун керакли бўлган хизмат кўрсатиш шахобчаларининг бунёд этилаётганлиги маҳалла аҳлининг узоғини яқин, оғирини енгил қилмоқда.

Яқинда тумандаги «Янги қишлоқ» маҳалла фуқаролар йиғинида замонавий қишлоқ гузари қуриб битказилди. Қишлоқ тадбиркорлари саъй-ҳаракатлари билан ташландиқ ҳудудда бунёд этилган мажмуада тикувчилик цехи, дорихона, новвойхона, сартарошхона, ошхона, чойхона, нон цехи, савдо дўкони, кутубхона ва кичик бозорча барпо этилди.

Суратда: маҳалла фуқаролар йиғини кўриниши.

Ш.ОЛИМОВ
(ЎзА) олган сурат

ҲАРБИЙЛАРНИНГ ҲОВЛИ ТЎЙИ

Ҳарбий хизматчи Турсун Алимовнинг қувончи чексиз. Оиласи билан ижарада яшаб келаётган капитанга уч хонали квартира берилди. Фақат у эмас, балки Т.Алимовнинг кўплаб ҳамкасблари ҳам ҳовли тўйларини нишонлайдиган бўлди.

Бухоро вилояти марказининг 5-мавзеида Жанубий-ғарбий минтақавий штаб ҳарбий хизматчилари учун 32 хонадонли кўп қаватли шинам уй фойдаланишга топширилди. Уни «Бухороқурилиш» ҳиссадорлик жамиятининг 5-қурилиш-монтаж фирмаси бунёдкорлари барпо этди.

Уйни фойдаланишга топшириш маросимида сўзга чиққанлар Қуролли Кучларимиз сафини ҳам маънан, ҳам жисмонан баркамол офицер ва аскарлар билан тўлдириш, ҳарбийларни ижтимоий муҳофаза қилиш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапириб, барча қулайликларга эга бўлган ушбу турар-жой биносининг ҳарбийларга берилиши мамлакат осойишталигини, унинг чегаралари дахлсизлигини таъминлашда фидойилик кўрсатаётган аскар ва офицерларимизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасидаги ғамхўрлик намунаси эканини таъкидладилар.

БОЙ МАДАНИЙ МЕРОСИМИЗ

истиқлол ғояларига хизмат қилмоқда

Меҳнаткашларнинг онги ҳамда қалбида юксак маънавий фазилатларни камол топшириш, ёшларни бой маданий меросимиз, урф-одатларимиз, истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш касаба уюшмалари фаолиятининг асосий вазифаларидан биридир. Бу борада Ўзбекистон енгил, мебел саноати ва коммунал маиший хизмат кўрсатиш ходимлари касаба уюшма Марказий кенгаши томонидан ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда. Маъданий - маърифий ишларни ривожлантириш жойлардаги барча тармоқ касаба уюшма ташкилотлари фаолиятида ўз аксини топмоқда.

Бугунги кунда тармоққа қарашли маданият масканларида 31 та ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд. Уларда 1 мингдан зиёд иштирокчилар санъат сирларини қунт билан ўзлаштирмоқдалар. Мавжуд 16 та кутубхоналардаги китоблар жамғармаси 49 минг 200 тани ташкил этади. Айни пайтда улардан 9120 нафар китобхон фойдаланмоқда. Кутубхоналарни мустақиллик йилларида чоп этилган адабиётлар билан бойитиш борасида «Бухоротекс» акциядорлик жамиятида, «Тошшаҳаргаз», «Хоразмгаз» ҳудудий газ таъминот корхоналари, «Хива гилами», Самарқанд вилоятидаги «Нафис» акциядорлик жамиятларида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Кейинги йилларда тармоқда маданий-оқартув тадбирларига 30 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди. Корхона ва ташкилотларда «Маънавият-маърифат» хоналари, бурчаклари ташкил этилиб, улар Президентимиз асарлари, улуғ алломаларнинг бадиий адабиёт намуналари билан таъминланди.

Касаба уюшма ташкилотлари Давлат дастурлари асосида жойлардаги «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маҳалла» ва хотин-қизлар кенгашлари билан ҳамкорликда тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, улар босқичма-босқич амалга ошириляпти. Ўтган даврда «Ўзбекистон-Ватаним маним», «Куйлайман сени, Ўзбекистон!» «Намунали маҳалла», «Энг саришта оила», «Ибратли келин» каби мавзуларда 450 дан зиёд кўрик-танловлар ўтказилди.

Ёшларда миллий истиқлол ғояларини ҳамда ватанпарварлик туйғуларини сингдиришга қаратилган 200 дан зиёд учрашув ва суҳбатлар уюштирилди. Адабиёт ва санъатимиз намоёндалари билан бир қатор учрашув ва ижодий кечалар ташкил этилди. Махсус тадбирлар асосида ногиронлар, ёрдамга муҳтож оилалар, етим болалар ҳамда ёлғиз кексаларга мурувват ёрдамлари кўрсатилмоқда.

Шу билан бир қаторда маъданий-маърифий ишларни тўғри йўлга қўйиш борасида бир қатор камчиликлар борлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Навоий вилоятининг Қизилтепа туман коммунал фойдаланиш корхонаси, Кармана ичимлик суви бўлими, Қашқадарё вилоятининг «Санам» ҳиссадорлик жамиятида маънавият хоналари ташкил этилмаган. Борларида ҳам аҳвол қониқарсиз. Мазкур ташкилотларда суҳбат ва учрашувлар ҳамда маданий тадбирлар махсус режа асосида ўтказилмаяпти. Айрим корхона ва ташкилотларда фақатгина умумхалқ байрамларини нишонлаш билан чекланиб қолинмоқда.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, жойларда маъданий-маърифий тадбирлар учун харажатлар етарли даражада сарфланмаган. Шу боисдан тармоқ касаба уюшма ташкилотларида уч босқичдан иборат бўлган кўрик-танловлар ўтказиш тўғрисидаги Марказий Кенгашнинг қўшма қарорлари бажарилишида Жиззах ва Сирдарё вилоятларида лоқайдликка йўл қўйилди. Корхона ва ташкилотлардаги молиявий қийинчиликларни рўкач қилган ҳолда ушбу тадбирларнинг ҳатто дастлабки босқичида ҳам тўлиқ оммавийлик таъминланмади. Натижада икки вилоят меҳнаткашлари бадиий ҳаваскорлар кўрик-танлови ҳамда спартакиадаларнинг 2- ва 3-босқичларида иштирок эта олишмади.

Ушбу масалага муносабат ва ёндашувни ўзгартириш, камчиликларни бартараф этиш учун корхона ва ташкилотлар маъмуриятлари ҳамда касаба уюшма ташкилотлари барча чораларни кўришлари зарур. Чунки биз маънавий жиҳатдан юксак жамият қураяпмиз. Демак, саъй-ҳаракатимиз ҳам шунга яраша бўлиши зарур.

Т.ТОШХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон енгил, мебел саноати ва коммунал-маиший хизмат кўрсатиш ходимлари касаба уюшма Марказий кенгаши бўлим мудири

Қурултойдан — қурултойгача

ЯНГИЧА ШАРОИТ

уддабуронлик ва изчилликни тақозо этади

Давр ўзгараяпти. Марказлашган ҳолда бошқарув ўрнини шартномавий муносабатлар эгаллаяпти. Пайариқ туманида қишлоқ хўжалик соҳасида тўлиғича фермерлик жорий қилиниши бунинг яққол далилидир. Янгича шароитда ишлаш касаба уюшма фаолларидан ҳам ҳар бир масалага ўзига хос тарзда ёндошувни тақозо этмоқда.

Ҳар қандай ўзгаришларга қўл урилганда, унинг натижаси яхши бўлишига умид қилинади. Шунингдек, ўзгаришлар жараёнида ютуқлар ҳам, ўзига хос муаммолар ҳам бўлиши табиий. Кучли жамият барпо қилишнинг асосий шартларидан бири ўз-ўзини бошқарувнинг қарор топишидир. Қуйи ташкилотларнинг ўзаро шартномавийлик асосида қонуний муносабатларни шакллантириши бунинг асосий омилидир. Туманимизда фермерлик ҳаракати тўлиқ жорий қилиниши ана шунга имкон берди. Ҳозир туманда 1 минг 186 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда. Уларда 18 минг 366 киши ишлайди. Бундан ташқари, мавсумий ёлланма ишчилар бор. Уларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш зарурати ҳамиша мавжуддир. Фермер хўжаликларининг тарқоқлиги, оилавийликка асосланганлиги, аъзолар сони камлиги бу масалага янгича ёндошувни тақозо этади. Илгари ширкат хўжаликларида қўлланилган жамоа шартномаларини ҳам шаклан, ҳам мазмунан янгилаш керак бўлиб қолди. Ўтиш даврида бу борада камчиликларимиз борлигини яширмаймиз. Асосий мақсад касаба уюшмаларининг мавқеини, таъсирчанлигини сақлаб қолишдир.

Ширкат хўжаликларидаги касаба уюшмалари ўрнига ҳозирча ҳудудийлик тамойили асосида туман кенгашининг вакиллари фаолият юритмоқда. Вакиллар меҳнат қонунларида ва шартномаларида белгиланган ижтимоий имтиёз ва кафолатларнинг қўлланилиши, меҳнат муҳофазаси тадбирларининг амалга оширилишини назорат қилади. Касаба уюшмалари зиммасидаги вазифаларнинг бажарилишига қаратилган тадбирларни амалга оширишни ташкил қилади. Келгусида мана шундай бирлашув негизида ҳудудий касаба уюшма ташкилотларини тузиш мўлжалланмоқда.

Илгаригидек туман ҳокимлиги билан тармоқ битими имзоланган. Фермер хўжаликлари билан эса ўзаро шартномалар тузилган. У анъанавий жамоа шартномаларидан фарқ қилади. Уларда меҳнат қонунларига риоя қилиш, меҳнат муҳофазасини ташкил этиш каби асосий масалалар қайд этилган. Кейинги йилларда туман ҳокимлиги билан ҳамкорликдаги изланиш, меҳнаткашларнинг ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш, аҳолининг иш билан бандлик даражасини ошириш тадбирларини қўллаш натижасида фермер хўжаликларида ходимлар билан истисносиз тарзда меҳнат шартномаси тузишга, ходимлар сони ҳар бир гектар ерга бир кишидан тўғри келишига эришилмоқда.

Очиғини айтганда, мулкчиликнинг бу шаклида меҳнат муносабатларига оид муаммолар ечими йўлларини тажриба тариқасида қўллаяпмиз. Чунки бу борада ҳали аниқ меъёрлар, қоидалар ишлаб чиқилгани йўқ. Юқорида таъкидланганидек, фермер хўжаликларида иш оилавийликка, қисқа муддатли мавсумий ёлланма меҳнатга асосланганлиги ўзига хос қийинчиликлар туғдиради. Иш берувчи фермерлар ҳам, ходимлар ёки ёлланма ишчилар ҳам ўз меҳнат ҳуқуқларини расмийлаштиришга одатланишлари керак. Бундан ташқари, қишлоқ тадбиркорлари фермерлар уюшмасига тўлиқ аъзо бўлмаганлиги, уларнинг ҳисоб рақамлари турли банкларда (ҳатто турли шаҳарларда) жойлашганлиги ҳам баъзан ишга тўсқинлик қилади. Шунга қарамасдан, соғломлаштириш, меҳнат муҳофазаси, бадаллар тушуми бўйича туманимиз вилоятда юқори кўрсаткичга эришмоқда.

Касаба уюшмалари меҳнаткашларнинг манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилишга даъват этилган. Бу вазифани уддалаш учун аввало меҳнаткашларнинг, қолаверса, иш берувчиларнинг ҳам ҳуқуқий саводхонлигини ошириш керак. Ҳар икки томон қонунда белгиланган мажбуриятларини бажарса, ҳеч қандай муаммоларга ўрин қолмайди. Касаба уюшмалари бу борада ташкилий-маърифий ишларнинг ташаббускори бўлиб қолади, деб ўйлайман.

К.ГАДОЕВ,
Пайариқ туман Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма кенгаши раиси

ТИЛ МАДАНИЯТИ ВА МАЪНАВИЯТИ

Тил - миллат руҳи, унинг асосий белгиси, маданиятининг кўзгусидир. Мамлакатимизда ўзбек тилига давлат тили мақоми берилганидан сўнг у янада равнақ топиб, жамиятимиз ҳаётининг барча жабҳаларида тўла амал қила бошлади. Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тили ҳақида»ги қонунида давлат тили расмий амал қилинадиган доираларда ўзбек адабий тилининг амалдаги илмий қоидалари ва нормаларига риоя этилиши муҳимлиги белгилаб қўйилган.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида ўзбек тилига давлат тили мақоми берилганига 16 йил тўлиши муносабати билан ўтказилган «Телерадио: тил маданияти ва маънавияти» мавзуидаги семинарда шулар ҳақида сўз юритилди. Ушбу тадбир қуйи палатанинг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси ташаббуси билан ташкил этилди.

Мазкур қўмита раиси Х.Дўстмуҳамедов бошқарган анжуманда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, олимлар ва ёзувчилар, олий ўқув юртлари талабалари, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Тадбирда давлат ва мустақил телерадио каналлари бошловчиларининг тилдан фойдаланиш маҳорати, уларнинг она тилимизга муносабати хусусида маърузалар тингланди.

Ўзбек тилининг мавқеини янада юксалтириш, тилимизнинг софлигини сақлаш, унинг барча қонун-қоидаларига қатъий амал қилиш, сўз ва ибораларни тўғри талаффуз этиш ва ёзиш, қабул қилинган умумадабий тил меъёрларига риоя этиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди. Телевидение ва радиода бошловчиларнинг нутқ маҳоратини янада ошириш учун махсус машғулотлар ўтказиш юзасидан тавсиялар берилди.

(ЎзА)

ОҚИБАТЛИ КИШИЛАР

Қибрай туманидаги «Маданият» ширкат хўжалигини пойтахтликлар ҳам яхши билишади. Чунки, шириндан - шакар турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари уларнинг дастурхонини безаётганидан ташқари, кўпда кўп омилкорлар маданиятликлар сафига келиб қўшилган.

Қишлоқ аҳолиси сони 12118 тага етганлиги ҳам бежиз эмас. Йил охирига қадар яна 75 оилага янги ер участкаси бериш режалаштирилган.

Ширкат хўжалиги фаолияти асосан оила пудрати замирига қурилган бўлиб, умумий экин майдони 459 гектарни ташкил қилса, шундан 350 гектарида ғалла, 50 гектарида сабзавот экинлари, қолганида озуқабоп экинлар етиштирилмоқда. 140 гектар ерда мева- боғдорчилик, 30 гектарида узумчилик йўлга қўйилган.

Ҳар бир ширкат аъзосининг ўртача ойлик маоши 60-70 минг сўмни ташкил қилмоқда. Бу йилги етиштирилган 1509 тонна ғалланинг 961 тоннаси давлатга топширилиб, қолган қисми ишчилар, уруш қатнашчилари, пенсионер-ногиронлар, кам таъминланган оилаларга тарқатилди. Қишлоқ аҳолиси шу кунгача ичимлик суви, газ ва электр энергияси билан тўлиқ таъминланган. Деярли ҳар бир оила ўзининг иссиқхонасига, енгил автомашинасига эга.

Қишлоқдаги мавжуд 5 та ўрта умумтаълим мактабларида 2892 ўқувчи таҳсил олмоқда. Иккита болалар боғчасида эса 213 нафар кичкинтой тарбияланмоқда. 2 та қишлоқ врачлик пункти хизматидан аҳоли мамнун. Шунингдек, 10 ўринли кундузги муолажа хоналари ишлаб турибди. Йил охирига қадар яна бир қишлоқ врачлик пунктини ишга тушиши режалаштирилган. 3 та хусусий стоматология бўлими, дорихона, этикдўзлик, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари эл корига ярамоқда. Тадбиркорлар томонидан қурилган 7 та оталар чойхонаси, бассейн, сауна, қадимий усулдаги ҳаммом, янги тўйхона ҳам фаолият кўрсатмоқда.

Вилоят, туман соғлиқни сақлаш бошқармалари томонидан келгусида ҚВПларни қайта замонавий таъмирлаш учун 25 миллион сўм маблағ ажратилди.

Ширкат хўжалиги аъзолари, ўқитувчи, хизматчилар таътил даврида ҳар йили касаба уюшмаси томонидан «Ботаника», «Турон», Зангиота сиҳатгоҳларида, Қибрай марказидаги «Нуроний» жамғармасининг дам олиш уйларига юборилмоқда.

Замонавий услубда қурилган «Мафтуна» корхонасида ёшлар кийим-кечак тикиш, радио-телевизор тузатиш, пазандачилик сирларини ўрганишмоқда.

– Катталар ўртасида ташкил этилган футбол гуруҳи мухлисларда катта таассурот қолдирмоқда, – дейди касаба уюшма қўмитаси раиси Бахтиёр Анорбоев. – Ёш спортчилар орасида туман, вилоят миқёсида ўтказилган тадбирларда совринли ўринларни эгаллаганлар ҳам талайгина.

Қишлоқ клуби ҳамиша гавжум. Бу ерда доимий равишда турли хил тадбирлар ўтказилади. Ёзувчи, шоирлар билан учрашувлар одат тусига кирган. Муқимий номидаги мусиқий, Аброр Ҳидоятов номли ҳамда Сатира театрлари жамоалари ва концерт ташкилотлари аҳолига мунтазам хизмат кўрсатиб келмоқда.

Р.ОРИПОВ,
«Ишонч» мухбири

«Ишонч» ҳуқуқий маслаҳатх

САВОЛ: ота-она ҳамда вояга етмаган болаларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тўғрисида маълумот берсангиз.

Ф.ЭРГАШЕВА,
Фарғона вилояти

ОТА-ОНА

ҳуқуқ ва мажбуриятлари

Саволингизга Амударё тумани ФҲДЁ бўлими мудираси Норгул Қўчқорова жавоб беради

ЖАВОБ: вояга етмаган болаларнинг оиладаги ҳуқуқларига бағишланган қоидалар биринчи марта янги «Оила Кодекси»да назарда тутилмоқда. Аввалги никоҳ ва оила кодексида бевосита бола ҳуқуқларига бағишланган қоидалар йўқ эди, уларнинг ҳуқуқлари ота-она ва болалар ўртасида вужудга келадиган ҳуқуқий муносабатлар орқали белгиланар ҳамда улар вояга етмаган бўлганлари туфайли аксарият ҳолларда мустақил ҳуқуққа эга эмасдилар. Бундайлар ота-она қарамоғидаги объектлар сифатида қабул қилинадилар. Вояга етмаган болаларга бағишланган мустақил бобнинг «Оила Кодекси»га киритилиши ўтмишда болалар ҳуқуқини чеклашга қаратилган қоидаларни бартараф қилиш бўйича қонунчилик тажрибасида қўлга киритилган ижобий ютуқ бўлди. Бу билан БМТ томонидан 1989 йил 20 ноябрда қабул қилинган ва Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1992 йил 9 декабрдаги қарори билан ратификация қилинган «Болалар ҳуқуқлари тўғрисида»ги конвенцияга амал қилинади. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси муқаддимасининг 5-бандига биноан Ўзбекистонда халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган қоидалари устунлигининг тан олиниши ва бу устунликнинг болалар ҳуқуқи конвенциясига қўлланиши Оила кодекси томонидан вояга етмаган болаларни мустақил шахс сифатида муайян ҳуқуқларга эгалик қилиш, уларни маълум даражада амалга ошириш ва ҳимоя қилиш учун имконият яратади.

Ҳар бир бола оилада яшаш, тарбияланиш, ўз ота-онасини билиш, уларнинг ғамхўрлигидан фойдаланиш, улар билан бирга яшаш ҳуқуқига эга. Бола ҳуқуқига зид келадиган ҳар қандай ҳолатлар қонундан мустаснодир.

Бола ўз ота-онаси томонидан тарбияланиши, унинг манфаатларини таъминлаш, ҳар томонлама камол топиши, инсоний қадр-қимматлари ҳурмат қилиниши ҳуқуқларига эга. Аммо болаларнинг ҳуқуқи оилада камситилса бундай оилага нисбатан қонун йўли билан зарур таъсир ўтказишга, ота-онанинг ота-оналик ҳуқуқини чеклашга, ҳаттоки, умуман маҳрум қилиш чорасини қўллашга ҳам тўғри келади.

Вояга етмаган болаларнинг оилада яшаш ва тарбияланиш ҳуқуқи уларнинг жисмоний ва руҳий соғлом қилиб ўстириш бўйича ота-оналарнинг мажбуриятидан келиб чиқади.

Вояга етмаган болаларнинг ўз ота-онаси билан бир оилада яшаши ва тарбияланиши учун, у аввало, ўз ота-онасини билиши керак. Болаларнинг ўз ота-онасини билиши «Болалар ҳуқуқлари тўғрисида»ги БМТ конвенциясининг 7-моддасида назарда тутилади. Вояга етмаган боланинг ота ёки онаси деганда, қонуний никоҳда турган эркак ва аёл ёки қонун билан белгиланган тартибда оталиги ёки оналиги аниқланиб, фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш дафтарида боланинг отаси ва онаси сифатида қайд этилган шахслар тушунилади. Баъзи ҳолларда (масалан, бола топиб олинган бўлса бу нарса ундан сир тутилган ҳолларда) бола учун ўз ота-онасини билиш ҳуқуқидан фойдаланиш имкони бўлмаслиги ҳам мумкин.

Ҳар бир оилада ота-онаси ғамхўрлигидан фойдаланиш ҳуқуқига эга деганда, болани озиқ-овқат, даволаниш, кийим-кечак, ўқув қўлланмалар ва унинг яшаши, билим оли ши учун зарур бўлган бошқ нарсалар билан таъминланга бўлиши назарда тутилади.

Ота-оналарнинг никоҳда ажралиши ёки никоҳларнин ҳақиқий эмас, деб топилиши вояга етмаган болаларнинг ота оналари билан кўришиб туриш ва мулоқотда бўлиш ҳуқуқин чекламайди. Шунингдек, ало ҳида турган ёки она-бола тар биясида иштирок этиш мажбу риятидан озод этилмайди. Шу нинг учун ҳам вояга етмага болалар, алоҳида яшаб турга отаси ёки онаси билан кўри шиб туриш ва доимий муло қотда бўлиш ҳуқуқига эга. Ле кин боладан алоҳида турган от ёки онанинг вояга етмаган бол билан мулоқотда бўлиши учу тарбиясига, хулқ-атворига са бий таъсир кўрсатадиган бўлс масалан, ота ёки она доими спиртли ичимликлар ичишга гиёҳвандлик воситаларини ис теъмол қилишга, оғир руҳи касалликка дучор бўлган бўлсалар, манфаатдор шахс томонларнинг талаби билан, васийлик ва ҳомийлик органи ёки суд бундай ота ёки онани вояга етмаган бола билан кўришиб туришини тўхтатиб қўйиши мумкин.

Ота ва онанинг ўз болала рига нисбатан тенг ҳуқуқл бўлишлари Ўзбекистон Рес публикаси Конституциясини 46-моддасида назарда тути ган хотин-қизлар ва эркакла нинг тенг ҳуқуқлилигига асос ланади. Демак, бола ҳақид ғамхўрлик қилиш, унга таъ лим-тарбия бериш ота-она учун фақат ахлоқий қоида бўлиб қолмай, балки консти туциявий ҳуқуқ ва бурчдан ҳа иборат. Ота-оналик ҳуқуқин амалга оширишда ва мажбу риятларини бажаришда ота в она ўз болаларига нисбата тенг ҳуқуқдан фойдаланадила ва тенг мажбуриятга эга бўла дилар.

Фуқаронинг муомалага ла ёқати, яъни унинг ўз ҳаракат лари билан фуқароли ҳуқуқларига эга бўлишларин амалга ошириш, ўзи учун фу қаролик мажбуриятларини ву

...аҳрининг 2700
...ги олдидан
...ЭН ТАҚДИРИ

Н

...РШАНБА, ЖУМА
...УНЛАРИ ЧИҚАДИ

КИЧИК ҲАЖМЛИ ЛОЙИҲАЛАР

Япония ҳукуматининг беғараз кўмаги йўналишида Фарғона шаҳрида кичкинтойлар уйи ва мазкур вилоятнинг Риштон туманида "Калайнав" ёшлар маҳалласи очилди.

Лойиҳани амалга ошириш учун япон ҳукумати тўқсон олти минг АҚШ доллари ажратди. Бу маблағга мактаб мебели, спорт анжомлари, компьютер ва бошқа асбоб-ускуналар олинди.

Тантанали маросимда сўзлаган Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Юичи Кусумотонинг айтишича, Япония бундан буён ҳам кичик ҳажмдаги лойиҳаларни амалга ошириш учун беғараз кўмак беришда давом этаверади.

Таъкидлаш кераки, кейинги икки йил ичида Япония ҳукумати умумтаълим мактабларига, тиббий муассасаларга ҳамда нодавлат нотижорат уюшмалар фаолиятини ривожлантиришга йўналтирилган лойиҳалар учун икки миллион доллар ажратди.

"Туркистон-пресс"

Ўз касбининг фидойилари

ҲИСОРОЛДИ БУРҒУЛАШ МАЙДОНИДА

"Шўртаннефтгаз" мажмуаси ва Шўртан нефт-газ конлари шуъба корхонасининг иқтисодий салоҳияти кучайиб бормоқда. Замин қаъридаги бойликларни қазиб чиқариб, конлар қувватини оширишда Ғузор туманида жойлашган Ҳисоролди нефт ва газ қидирув экспедицияси катта ҳисса қўшиб келмоқда.

Бурғулаш майдонида туну кун ҳаёт қайнайди. Замонавий ускуналарни бошқариш катта билим ва тажриба талаб этади. Пармаловчи Абдулла Ҳасанов бу мураккаб ишнинг ҳадисини олган фидойилардан.

– Жамоада ишлаётганимга 30 йилдан ошиб кетди, – дейди Абдулла ака биз билан суҳбатда. – Ўтган даврда ўнлаб конларни ишга туширдик. Кўплаб шогирдлар тайёрлаб, уларга бурғучилик касбини ўргатдим.

Мамлакатимиз ер ости бойликларини она юрт қудратини мустаҳкамлашга хизмат қилдиришга муносиб улуш қўшаётган Абдулла ака ҳамкасблари бош геолог Гулмурод Мавлонов, дизелчи Шоҳли Тиловов, катта уста Норбўта Шоймуродов, пармаловчи Баҳриддин Бобоқуловлар билан биргаликда янгидан-янги конлар излаб топиш йўлида ҳақиқий жасорат кўрсатмоқда. Чўлнинг оғир табиий шароитида, қиш қаҳратони, ёз жазирамаси, баҳор ва куз инжиқликларини енгиб, меҳнат қилиш осон эмас, албатта. Корхона бошлиғи Қобулжон Тўхтаевнинг касаба уюшма қўмитаси билан ҳамкорликда этган илғорлар рағбатлантириб борилади. Жамоада вужудга келган соғлом муҳит, меҳнат кўтаринкилиги туфайли қувончли ютуқлар қўлга киритилаяпти. Экспедициянинг икки нафар ишчиси Ватаннинг юксак мукофотлари билан тақдирланган.

Заминимизнинг ҳар қаричи битмас туганмас хазина. Юртимиз мустақилликка эришганидан бери ўтган йиллар давомида 80 та пармалаш қудуқларида газ ва нефт заҳираларини излаш бўйича кенг кўламли юмушлар олиб борилаяпти. "Шимолий Ғузор", "Янги Қизилча" газ ва конденсат, "Қумчуқ" ва "Феруза" конларида кўп миқдордаги нефт заҳиралари топилди. Жорий йилнинг биринчи чорагида "Шимолий-Шўртан-10" майдонида янги қудуқ ишга туширилади. Бу масъулиятли вазифани адо этишда бош муҳандис Турсунали Муллажонов, геологлар Мирзоҳид Худойбердиев, Рустам Тўраев, қоришма ишлари муҳандиси Баҳодир Товошаров, майдон бошлиғи Фарҳод Нагимов, пармалаш усталари Исо Исанов ва Рустам Нуритдиновларнинг хизматлари катта бўлди.

Айни пайтда қудуқни тўла қувват билан ишла... маҳсулдор қатл... аниқлаш ишл... ...иб борил... матлари беқиёс.

Экспедицияда 500 га яқин ишчи-хизматчи, инженер-техник ходим меҳнат қилаётган бўлса, уларнинг кўпчилиги малакали ва тажрибали мутахассислардир. Мавжуд 8 та пармалаш бригадасида 256 нафар ишчи вахта усулда кечаю кундуз астойдил тер тўкяпти. Шуъба корхонасидаги 3 та пармалаш дастгоҳи Хитой технологияси асосида ўрнатилган. Мутахассислар ва пармалаш цехларининг ишчиларидан 7 нафари Хитойда малака ошириб келди. Янги технологиялар дадил қўлланилмоқда. Йил бошидан бери ўнга яқин ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги иш самарадорлигини ошириш имкониятини яратди. Маъмурият ва касаба уюшма қўмитаси ходимлар учун қулай шароит яратиш, уларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантиришга жиддий аҳамият бермоқда. 467 нафар касаба уюшма аъзоларининг болалари Шаҳрисабздаги "Беруний" оромгоҳида ҳордиқ чиқарди. Ходимларга Қарши шаҳридаги "Геолог" соғломлаштириш марказида дам олишлари ва даволанишлари учун имтиёзли йўлланмалар берилди.

Нишон ва Ғузор чўлларида бўлсангиз, олисда бурғуловчиларнинг улкан

Саволингизга ТДЮИ Фуқаролик процесси кафедраси ўқитувчиси Замира Эсонова жавоб беради

САВОЛ: уйимни жияним номига васиятнома асосида ўтказиб берганман. Энди уйимни сотмоқчиман. Бунга менинг ҳаққим борми?

Т.АШРАПОВА,
Тошкент шаҳри

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 1127-моддасига асосан, васият қилувчи исталган вақтда ўз васиятномасини тўлалигича бекор қилишга ёки унда мавжуд бўлган айрим васият фармойишларини янги васиятнома тузиш орқали бекор қилишга, ўзгартиришга ёхуд уни тўлдиришга ҳақли. Бунда васиятнома васият қилувчи томонидан ёки васият қилувчининг ёзма фармойишига биноан нотариус ёхуд бошқа мансабдор шахслар томонидан унинг барча нусхаларини йўқ қилиб ташлаш йўли билан бекор қилиниши мумкин. Шундан сўнггина сиз умумий асосларда олди-сотти шартномасига киришишингиз мумкин.

ГОНОРАР ТЎЛОВИ ПЕНСИЯНИ ҲИСОБЛАБ ЧИҚИШДА ИНОБАТГА ОЛИНАДИМИ?

САВОЛ: гонорарлар тўлови пенсияни ҳисоблаб чиқаришда инобатга олинадиган тўловлар ва бошқа ойлик иш ҳақларига қўшиб ҳисобланадими?

Н.ЮЛДОШЕВ,
Яккабоғ тумани

ЖАВОБ: амалдаги «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонуннинг 37-моддасида меҳнат стажига қўшиб ҳисобланадиган меҳнат фаолияти турлари кўрсатилган. Ушбу модданинг «а» банди учинчи хат бошида «ижодий фаолият билан машғул ходимларнинг иш стажлари, агар улар бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига (илгари ижтимоий суғурта жамғармаси, пенсия жамғармаси) суғурта бадаллари тўлаган бўлсалар пенсияни ҳисоблаб чиқариш учун зарур бўлган меҳнат стажига қўшилади. Ижодий уюшмалар бундай меҳнат фаолиятини ана шу муаллифнинг асари эълон қилинган ёки биринчи марта жамоат олдида ижро ёки намойиш этилган кундан эътиборан белгилайдилар. Мазкур қонуннинг 32-моддасига мувофиқ, пенсияларни ҳисоблаб чиқариш учун иш ҳақига суғурта бадаллари олинадиган меҳнат ҳақининг барча турлари қўшилади. Амалдаги иш ҳақи тўлаш тизимида назарда тутилмаган.

Бир марталик хусусиятга эга бўлган тўловлар бундан мустасно.

Суғурта бадаллари олинмайдиган ва пенсияни ҳисоблаб чиқишда қўшилмайдиган иш ҳақи ва бошқа тўлов турлари рўйхатида гонорарлар кўрсатилмган. Демак гонорар тўлови суғурта бадаллари олиниши керак бўлган иш ҳақи турига киради ва пенсияни ҳисоблаб чиқаришда инобатга олинади.

ЎзКУФКнинг ҳуқуқшунослари билан ҳамкорликда тайёрланди

Саволларингизга Ўзбекистон т... ходимлари касаба уюшма Марка... мутахассиси Йўлдош Аҳмедов ...

САВОЛ: 1.Ўқитувчиларга табиий газдан кўмир ўрнига имтиёзли фойдаланишга рухсат этиладими?

Д.ЭШМАТОВ,
Фориш тумани.

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 1 апрелдан бошлаб уй-жой коммунал хизматлар ҳақини тўлаш бўйича бериладиган имтиёзлар ўрнига, компенсация пул тўловларини жорий этиш тўғрисидаги Фармонга биноан энг кам иш ҳақининг 45 фоизи асосида компенсация пул тўловлари тўлаб келинар эди.

2005 йилнинг 1 майидан бошлаб уй-жой коммунал хизматлар ҳақини тўлаш бўйича ойлик компенсация пул тўлвлари энг кам иш ҳақига нисбатан табақалаштирилган миқдорларда бериладиган шахсларга имтиёзли тоифаларнинг янгиланган рўйхати асосида иш ҳақига қўшиб берила бошланди. Демак Сизнинг ҳам иш ҳақингизга пул тўловлари қўшиб берилади.

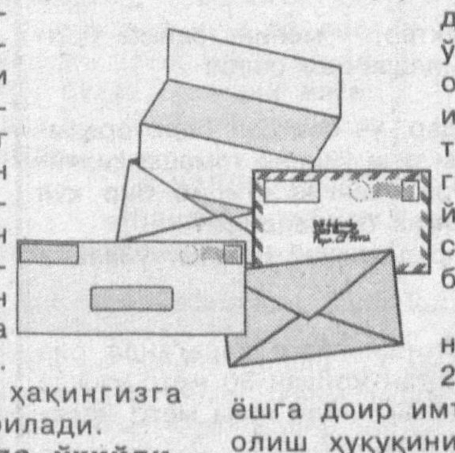

2.Ўғлим университетда ўқийди. Талаба. Келиним ҳеч қаерда ишламайди. Суюнчи пули ва боласи 2 ёшга тўлганга қадар бериладиган бола пули қаердан берилади?

М.ЮНУСОВА,
Урганч шаҳри.

ЖАВОБ: 2.Келинингизни суюнчи пулини ўғлингиз ўқиётган таълим муассасасидан ...нингиз ишла... 2 ёшга тўлг... берилмайди. ...минланган о... дам пули бе...

САВОЛ: М... йилгача ку... бўлиб ишла... етмайди, де... яга чиқариш...

Ф.ЖУМАЕВА,
Касби тумани.

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонуннинг 12-моддаси «к» бандига асосан ўқитувчилар ва бошқа мароиф ходимлари – махсус иш стажи 25 йил бўлган тақдирдагина умумий белгиланган пенсия ёшидан 5 йил олдин имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 майдаги 250-сонли қарори билан ёшга доир имтиёзли шартларда пенсия олиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, ишлар лавозимлар ва кўрсаткичларнинг 1,2 ва 3-рўйхатлари тасдиқланган. 3-рўйхатнинг VII қисми 2-бандига мувофиқ кутубхоначилар, кутубхона мудири ва шўъба мудирлари юқорида айтиб ўтилган шартларда имтиёзли пенсияга чиқишлари мумкин.

...ИНДА ҒАЛАБАЛАР КУТМОҚДА

Эл оғзига элак тутиб бўлмайди. Яқинда Бокуда ниҳоясига етган жаҳон чемпионатида машҳур гимнастикачи Ирина Чашинанинг бронза медали билан кифояланганлиги турли-туман гап-сўзларга сабаб бўлди. Ҳатто Иранинг катта спорт билан хайрлашиши тўғрисида ҳам хабарлар тарқалди.

Шу муносабат билан И. Чашина баёнот берди.

- Мен ҳеч қаёққа кетмоқчи эмасман, - деди у. - Яқин кунларда Японияда мавсумнинг энг сўнгги турнири ўтказилади. Албатта, унда мен ҳам қатнашаман. Кейин маълум муддат дам олиш онлари бошланади. Кейин нима бўлади, буни вақт кўрсатади.

Бунга қўшимча қилиб, Чашинанинг мураббийи Вера Штельбаумс шундай деди:

- Иранинг спортни ташлаши хусусида ҳеч қанақа гап бўлгани йўқ, олдинда уни ғалабалар кутмоқда.

Юнон-рум кураши

ҲАМЗА - ОЛТИН МЕДАЛ СОҲИБИ

Будапештда давом этаётган юнон-рум кураши бўйича жаҳон чемпионати янги қаҳрамонларни инъом этмоқда. 96 килограммгача бўлган вазнда туркиялик Ҳамза Йерликай олтин медалга сазовор бўлди.

60 килограммгача бўлган вазнда Болгария вакили Армен Назарян, оғир вазнда (120 килограммгача) эса кубалик Михаил Лопес шоҳсупага кўтарилдилар.

З.РИХСИЕВ тайёрлади

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

СУБУТСИЗЛИК

Республика Давлат мулки қўмитасининг Хоразм вилояти бошқармаси ҳукуматимиз қарорига асосан Урганч нефт базаси унитар корхонаси балансида бўлган 1-,3-,9-сонли мой алмаштириш шохобчаларини ҳамда уларга қарашли мол-мулкни «Ким ошди» савдосида сотишга қарор қилди. Мулкдор бўлиш орзусида юрган қатор кишилар яхши ният билан ушбу савдода қатнашишди.

Пировард натижада катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган Исмоил Содиқов 3-мой алмаштириш шохобчасини 2 миллион 640 минг сўмга сотиб олишга эришди. Қувончининг чеки йўқ эди. Мулкдор бўламан деб узоқ вақт оила аъзолари билан сидқидилдан ишлади. Тийинлаб маблағ йиғди. Мана энди эзгу ниятлари амалга ошгач тегишли ҳужжатларни расмийлаштиришга киришди. «Ким ошди» савдосидаги олди-сотти ҳақида 36-сонли шартнома имзоланди. Шартнома ва унга илова қилинган актга республика Давлат мулки қўмитасининг ҳудудий бошқармаси сотувчи сифатида, Урганч нефт бошқармаси унитар корхонаси мулкдор сифатида, республика Кўчмас мулк биржаси Хоразм филиали ташкилотчи ва албатта И.Содиқов харидор сифатида имзо чекишиб, муҳрлар босилди. Тегишли ҳудудга оид кадастр ҳужжатлари ҳам тайёрланди.

Шундан сўнг Урганч шаҳрининг ўша пайтдаги ҳокими Ж.Ўтамовнинг 557-сонли қарорига кўра мулк жойлашган 1600 квадрат метр майдон тадбиркор «Исмоил Содиқ» хусусий фирмасига берилди. Унга мулкий ҳуқуқни белгиловчи ордер, кадастр рўйхатидан ўтганлиги ҳақида тегишли гувоҳнома ҳам топширилди. Ҳаммаси рисоладагидек кетаётганди. Бироқ, кўп ўтмай тадбиркор ҳайратомуз ишларга дуч келди. У қонуний эгаси бўлган майдонга яна бир одам талабгор бўлиб чиқди. Яъни, 3-мой алмаштириш шохобчасининг ён томонидаги ёқилғи қуйиш шохобчасини Бахтиёр Янгибоев деган кимса сотиб олганлигини маълум қилди. Таажжубки, ҳе йўқ, бе йўқ «янги» тадбиркорга 8558,5 квадрат метр майдон ажратиб берилибди.

Ҳаммаси шундан кейин бошланди. И.Содиқов ўз ҳудудига девор айлантириб олганди. Янгибоев биринчи куниёқ деворни йиқитасан, деб туриб олди. Ахир мулк қонуний қўлга киритилган, қурилиш, ободончилик ишлари учун катта маблағ сарфланган бўлсаю, бошқа бир одам буларнинг ҳаммаси меники, деб дўқ уриб турса қизиқ бўларкан. Янгибоев унга Урганч шаҳар ҳокими вазифасини бажарувчи Б.Қурбоновнинг қарорини кўрсатди. Унда «Урганч шаҳар «Исмоил Содиқ» хусусий фирмасига қарашли Гурлан кўчасидаги мой алмаштириш шохобчаси ва унинг фойдаланишидаги жами 1597,9 квадрат метр ер майдони 112,8 квадрат метрга туширилсин» деган жумла бор эди.

Мулкдор Содиқов охир-оқибат Хоразм вилояти прокуратурасига адолатни тиклашда ёрдам сўраб мурожаат этди. Можароли иш атрофлича ўрганиб чиқилгач, прокуратура Урганч шаҳар ҳокими вазифасини бажарувчи Б.Қурбоновнинг 757-сонли қарорини ноқонуний деб топди. Прокурор протест киритди. Иш судда кўриладиган бўлди. Бахтга қарши Урганч туманлараро судининг 7 апрелда бўлиб ўтган мажлиси қуйидаги қарорни чиқарди: «Даъвогар Янгибоев Бахтиёрнинг жавобгар «Исмоил Содиқ» хусусий фирмаси ноқонуний эгаллаган мулкни қайтариб олиш ва ноқонуний қурилган пахса деворни жавобгар томонидан бузиб ташлаш ҳақидаги даъвоси қаноатлантирилсин».

Тегишли ҳужжатларга синчков назар ташланса, баъзи кимсаларнинг енг учидаги қинғир ишлари, ўзларича устомонликлари, кулгули даъволари ҳар қандай кишини чуқур ўйлантиради, ҳайратлантиради. Қаранг, бош муҳандис С.Панаев, бош бухгалтер К.Бекчонов ўзлари томонидан берилган маълумотномани инкор этишди. С.Панаев билан қилинган суҳбатда у «ўша пайтда директор ўринбосари бўлиб ишлаган А.Юсупов қайд этилаётган маълумотномани олдимга киритиб, имзо чекишни буюрди. Мен бу ҳужжат мулк олиш учун эканлигини билмаган ҳолда имзо чекиб юборавердим», деган важни қилди.

– Маълумотномадаги 3-МАШга деб белгиланган объектлар нотўғри бўлса, нега имзо қўйдингиз, деган саволимизга объектлар ҳам, белгиланган квадрат метр майдон ҳам тўғри эди. Фақат маълумотноманинг расмийлаштирилиши нотўғри эди, қабилидаги жавобни олдик.

Билиндики, ҳамма иш тадбиркордан қандай қилиб бўлмасин ҳудудни тортиб олишга қаратилганди. Ҳақиқий мулкдор қанчалар елиб-югурмасин, қўлидаги ҳужжатларни кўрсатиб, ноқонуний ишга қўл урилганлигини таъкидламасин, мушкули осон бўлмади. Ундан 1485, 1 квадрат метр майдонни тортиб олишди. Бундан ташқари, «янги мулкдор» ҳовуз, трансформатор ва бошқа бойликларнинг ҳам эгаси бўлди. Адолатсизлик оқибатида И.Содиқов қийин аҳволда қолди.

Бу ҳам етмаганидек, Б.Янгибоев янги қилиқ чиқаришга ўтди. Содиқов иш бошлаш учун келганида, уни кутиб турган Янгибоев «менинг ҳудудимдан машинангни ол» дея дағдаға қилади. Икки орада муштлашув бошланади. И.Содиқов касалхонага тушади. Урганч шаҳар суди бу ишни кўриб чиқиб, Янгибоевни айбдор деб топди...

Республикамизда тадбиркорликка кенг йўл берилган. Эзгу ниятни дилига жо қилиб, омилкорлик, ташаббускорлик кўрсатаётган кишилар ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Тадбиркор йўлига тўғаноқ бўлиш бу тараққиётга тўсқинлик қилиш деганидир. Буни вилоят нефт маҳсулотлари унитар корхонасининг собиқ раҳбарлари, норасмий маълумотномани қабул қилиб олган вилоят Давлат мулкини бошқариш ҳудудий бошқармаси, қолаверса, Урганч шаҳар ҳокимлигидаги мутасаддилар яхши билишса-да, ўз билганларидан қолишмади. Ахир Вазирлар Маҳкамасининг 9 мартдаги қарори 5-иловасига киритилган Низомнинг 14-бандига асосан Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш дастурига киритилган субъектларни қарор чиққан кундан бошлаб бошқа шахс номига ўтказиб бериш, тугатиш, қайта ташкил этиш тақиқланган-ку! Юқоридаги нохуш ҳолат оддий кишиларда нотўғри тушунчалар юзага келишига сабаб бўлмоқда. Мустақил Ўзбекистонимизда қонун устувор, тадбиркор мустаҳкам ҳимояга олинган. Бас, шундай экан, мулк, мулкдор масаласига ноқонуний ва адолатсизларча ёндошувлар барҳам топади, деган умиддамиз.

Э.ЭРМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

(Боши 1-бетда)

Моддий манфаатдорлик ошиб бормоқда. Ходимларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 130 минг сўмга тўғри келмоқда.

Шаҳардаги 4-умумтаълим мактаби ўқувчилари ўқув йилини янги бинода бошладилар. Лойиҳа қиймати 269,9 миллион сўмлик 664 ўқувчига мўлжалланган кўркам иморатни «Гули-С» хусусий корхонасининг қўли гул қурувчилари бунёд этдилар. Халқ таълими бўлимига қарашли 6-ўрта мактаб ҳам қурилиш-таъмирлаш ишларидан сўнг ўзгача кўркка эга бўлди.

Фуқароларни ижтимоий ҳимоялаш соҳасида муайян ишлар амалга оширилди. Туман меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўлимига 1726 киши мурожаат қилган бўлса, улардан 1086 нафари ишга жойлаштирилди, 661 кишига ишсизлик нафақаси тайинланди. Аҳолини ишга жойлаштиришга кўмаклашувчи жамғарма томонидан 12 тадбиркорнинг ҳар бирига 250 минг сўмдан имтиёзли кредит берилди. «Йўлкўприкқурилиш», «Сувқурилиш», «Тахиатошқурилиш» бошқармаларида янги технологияларнинг қўлланиши эвазига ўнлаб иш ўринлари очилди.

Шаҳардаги «Уруш ва меҳнат фахрийлари» санаторийси кекса авлод вакиллари дам олиб, ҳордиқ чиқарадиган севимли масканга айлантирилган. Шифохонада

ТАХИАТОШ ЧИР

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятидан келган 1400 дан ортиқ фахрийлар соғлиги тикланди. Олий тоифали ҳаким Жумагул Алиева бошчилигидаги меҳрибон шифокор ва ҳамширалар намунали хизматлари билан дам олувчилар эътиборини қозонишган.

Ҳалима Ибодуллаева раҳбар бўлган марказий шифохона тўлиқ таъмирдан чиқарилиб, замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланди. Оролни қутқариш халқаро жамғармаси томонидан 6 миллион сўмлик сув тозалаш ускунаси олиб берилди. 158 номдаги 8,5 миллион сўмлик дори-дармонлар билан таъминланди. УВЧ-30, парафин-қиздириш, ингаляция ускуналари олинди.

Келажак авлодга ғамхўрлик кўрсатилаётганлигини 90 нафар кичкинтой тарбияланаётган 12-болалар боғчаси мисолида кўриш мумкин. Ўз касбини пухта эгаллаган тажрибали педагог Фотима Имоматдинова мудиралик қилаётган таълим-тарбия маскани тўлиқ компьютерлаштирилган. Болаларга лотин алифбоси ва хорижий тиллар ўргатилади. «Йил тарбиячиси-2005» кўрик-танловида мураббий Р.Ешманова республикада фахрли ўринни эгаллади.

«Учинчи минг йиллик боласи» дастури асосида мактабгача тарбия муассасасида ўтказилган «Ким эпчилу ким чаққон?», «Соғломжон ва полвонжон», «Боғча маликаси», «Қўшиқ куйлаб, етдик муродга» каби кўрик-

ШАНБА — ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

ЯХШИЛИКНИНГ КИЧИГИ БЎЛМАЙДИ

Раҳмдиллик ҳеч кимдан олиб ташланмайди, магарам бахтсиз одамнинг дилидан олиб ташланади.

***

Ҳақиқий ҳалимлик ҳеч кимда бўлмайди, магарам ҳаётнинг аччиқ-чучугини тортган, тажрибали кишиларда бўлади.

***

Меҳмон қабул қилмайдиган одамда яхшилик йўқдир.

***

Инсон баъзи бир ёмон сўзлардан тилини тиймагунча ҳақиқий иймонга эга бўла олмайди.

***

Кишилар ўтириб суҳбатлашмайди, мабодо ўтиришиб суҳбатлашадиган бўлса, суҳбатдаги гап-сўзлар ҳамма учун омонат ҳисобланади. Шу суҳбатдаги сўзларни суиистеъмол қилиш хиёнатдир.

***

Бир-бирингизга ёлғон ишлатиб туҳмат қилманглар.

***

Осон кўрсатинглар, қийин кўрсатманглар, хурсанд қилинглар, нафратлантирманглар.

***

Мунофиқнинг аломати учтадир:
1. Гапирса ёлғон гапиради.
2. Ваъда қилса бажармайди.
3. Омонатга хиёнат қилади.

***

Етим болаларнинг молларини ҳам савдода айлантириб туринглар, закот уни еб тугатмасин..

***

Яхшиликни кичкинасига ҳам бефарқ қараб, тарк этиб қўйма. Агарчи челагингдаги сувни сув олмоқчи бўлган кишининг челагига қуйиб беришингни бўлса ҳам тарк этма. Шунингдек, биродарингга очиқ чеҳра билан юзланишингни ҳам. Кийиминг этагини узун қилма мағрурланиб. Агар сени бирор киши сўкса ёки сенда йўқ бирор айб билан сени айбласа, сен уни унда бор айб билан айблама. Ҳеч кимни ҳечам сўкма!

Н.САЪДУЛЛАЕВА тайёрлади

Ўзбекистон - Россия:

ҲАМКОРЛИК МЕВАСИ

(Боши 1-бетда)

Вилоятда ишлаб чиқилган дастурга мувофиқ Қарши туманида қишлоқ хўжалиги техникаларини эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш ва уларга хизмат кўрсатиш мақсадида "Дониш-сервис-импекс" қўшма корхонаси ташкил топди. Қозоғистоннинг "Икон-I" ва "Ҳажи-Х" ширкатлари ҳамда воҳадаги "Мезон" фермер хўжалиги, "Нурафшон" масъулияти чекланган жамияти ва "Қарши туман МТП" акциядорлик жамияти билан ҳамкорликда тузилган қўшма корхонада юздан ортиқ маҳаллий йигит-қиз ишламоқда.

Яқин арафада Яккабоғда чиннивор идишлар тайёрлаш, Китобда мева-сабзавотларни қуритиш, қайта ишлаш корхоналари ҳам ишга туширилади.

Хорижий инвесторлар ҳамкорлигида вужудга келган янги қўшма корхоналар Қашқадарёнинг ишлаб чиқариш салоҳиятини ва аҳоли турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилаяпти.

З.АСРОРОВ,
Касби туманидаги А.Навоий номли тажриба-элита уруғчилик хўжалиги раҳбари

МЕҲР ТУЙҒУСИ

Учтепа туманидаги 197-мактабда «Она тилим — жону дилим» мавзуида тадбир бўлиб ўтди. Ёш авлод қалбида ўз она тилига бўлган меҳр туйғусини ошириш, ўзлигини англаш ва миллий ғурур каби муқаддас тушунчаларни жо этиш мақсадида ташкил этилган ушбу кеча барчада чуқур таассурот қолдирди. С.Абдуазимова ва Р.Саидова каби маърузачиларнинг Давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилинганидан сўнг эришилган ютуқлар ва уни қўллаш борасидаги ечимини кутаётган муаммолар ҳақидаги фикрлари қизиқиш билан кутиб олинди.

Ўқувчилар томонидан уюштирилган ғазалхонлик ва концерт дастурлари, саҳна кўринишлари, она тилимизни тараннум этувчи шеър ва қўшиқлар кечага байрамона тус бағишлади.

М.МАҲКАМОВА, ўқитувчи

УСТАХОНАДА

ҲИКОЯ

Торгина ойнаванд хонадан мум ва резинка ҳиди анқийди. Усталарнинг пешоналарини реза-реза тер қоплаган, гоҳида улар енглари билан юзларини артиб қўядилар. Онда-сонда хонадаги тинчликни тагчарм текислайдиган чархнинг "тиғ" этган овози бузади.

Шу пайт жиккаккинадан келган Раҳим сўз қотди.

- Собир ака, янгиликдан хабарингиз борми?

Тагчармни елимлаётган Собир ака бурнининг учига қўндирилган кўзойнаги оша Раҳимга савол назари билан қаради.

- Қайсидир шаҳарда эски печкани бузишган экан. У ердан чиққан бир ғиштни кўтариб қарашса, мўлжалдагидан оғирроқ эмиш. Яхшилаб тозалаб, ювиб қарашча асл тилладан экан...

Раҳим олдидаги чўқойимга эгилганича шунақанги ўхшатиб гапирардики, ўз ишлари билан банд бўлган усталарнинг юзларига табассум югурди.

- Йўғ-е, - ясама ажабланиш билан унга тикилди Собир ака. - Обқочмаётибсанми мабодо.

- Газетада ёзишибди, - билағонлик билан жавоб берди Раҳим. - Кейин бурчакда ўтирган 30 ёшлардаги баланд бўйлик, мўйловли Маҳмудга айёрона кўз қисди-да Собир акага яна гап қотди.

- Бу дейман, Собир ака, тилла қанақа бўлади ўзи? Оғирми?

У ёлғондакамига хўмрайди-да, Раҳимга дўқ ургандек бўлиб:

- Ишла деяпман, сенларга сафсата бўлса бас.

- Сўраганни айби борми, - бўш келмади Раҳим. - Билгим келяпти-да ахир.

У шундай дея бурчакда ўтирган Маҳкамга яна кўз қисди.

У бўлса ишдан бош кўтариб:

- Собир ака тиллони оғир ёки енгил бўлишини билмайдилар. Чунки уйдаги тиллоларини кўтариб кўрмаганлар. Чунки у жуда катта, мана бундай...

У қулочини ёзиб кўрсатди.

Устахонада енгилгина кулгу кўтарилди.

Шу пайт бурчакдаги хонадан ўрта бўйли, тўладан келган, тепакал бошлиқ чиқиб келди. У қўлидаги қоғозга қараб, тез-тез атрофдагиларга гапира кетди.

- Раҳим, кеча планни бажара олмадинг. Бугун ҳаракат қил. Сиз, Собир ака, кўп гапириб, буларни ишдан қўйманг.

Кейин томоқ қириб Маҳкамга ўгирилди.

- Бу нима деган гап. Жамоани нега орқага судраяпсан? Иш шу ҳолда кетса уришиб қоламиз...

Маҳкамнинг лаблари қисилиб, ранги оқарди.

- Ахир ўзинг иш бермаяпсан-ку? - деди.

Унинг бу гапидан бошлиқнинг қуюқ қора қошлари чимирилди.

- Бу нима деганинг. Кеча ўзинг вақтли кетиб қолдинг-ку.

Энди Маҳкамнинг росмана жаҳли чиқа бошлади.

- Нима, иш бўлмагандан кейин бу ерда бекор ўтиришим керакми? Ана сени билиб олган одаминг, - у шундай дея эшик олдида ўтирган ўрта ёшли Сергейни кўрсатди.

- Мукофотни ҳам ўша олади. Мен-чи... Бунинг сабабини ҳам айтишим мумкин. Чунки Сергей божанг. Шунинг учун ҳам ишнинг яхшисини унга ошириб турасан. У ҳам сени қуруқ қўймаса керак.

Энди уларнинг можароларига буюртмачилар ҳам қизиқсиниб қарай бошладилар.

Маҳкам олдида ўтирган мижозга қараб:

- Ҳа-да, божаси... - деди.

- Ҳеч қутила олмаяпмизда шу қариндош-уруғчиликдан, - аста шивирлади унга аёл.

Бурчакда ўтирган Сергей ишдан бош кўтарди-да Маҳкам томон заҳарханда кулимсираганча, тишларини ғижирлатди:

- Ярамас... Ўзи ҳам емайди, бировга ҳам едирмайди.

Бошлиқнинг жаҳли чиқиб Маҳкамни қайириб ташлади:

- Сен одамлар билан уришмасдан тўғри юра оласанми ўзи? Энди менга осиляпсанми? Эртага Раҳим билан уришасан. Бу нима деган гап ахир?

Маҳкам бошлиққа яқинлашди-да босиқ овозда:

- Мени лақиллата олмайсан. Шуни билиб қўй. Сергей билан уришганим йўқ. Ўз ҳаққимни талаб қилдим. Эшик олдида ўтириб олиб, ким келса қўлидагини "хоп" этиб олади. Бунинг устига сен уни қўллаяпсан. Қилаётган ишини кўрсанг ҳам, ўзингни кўрмаганликка оласан. Раҳим ҳам, Собир ака ҳам буни унга айтишдан қўрқишади. Чунки шундай қилишса, уларнинг бошига ҳам менинг куним тушади.

Шу пайт Собир ака томоқ қириб қўл силтади.

- Қўйсалорингчи тўполонни, одамлар қарашяпти.

Ҳақиқатан ҳам мижозлар уларнинг жанжалларини қизиқиш билан кузатиб туришарди. Бошлиқ Маҳкамнинг тирсагидан тутиб, четга тортди.

- Нима демоқчисан ўзинг? Ишлайсанми ёки йўқми? Ишламасанг бўшатиб қўй. Нима қиласан бу ерда бозор қилиб?

- Хомтама бўлма, барибир ниятингга етолмайсан. Мен ҳам анойилардан эмасман, - деди Маҳкам куйлагининг тугмаларини соларкан бошлиққа ўқрайди.

Бошлиқнинг кўзлари пирпиради.

- Нима Шокиров дўстингга бориб, устимиздан арз қилмоқчимисан. Жамоага қарши бориб, ҳамманинг юзига оёқ қўймоқчимисан ҳали?

Унинг саволи жавобсиз қолди. Маҳкам кийиниб, чиқиб кетди. У кетгач бошлиқ Собир акага:

- Сизлар ҳам гапирсаларинг бўлмайдими? Сен-чи, Раҳим. Оғзингга толқон солиб олганмисан?

Раҳим яна елка қисди. Собир ака бўлса ҳафсала билан тагчармни елимларди.

Бироздан сўнг ҳамма ўз ишига берилиб кетди. Бошлиқ ўз ҳужрасига кириб, эшикни ёпиб олди. Устахонада шипдаги вентиляторнинг "қилт-қилт" этиб айланиши-ю, баъзида болғанинг дукиллашигина эшитиларди холос.

Неъмат РАФИҚОВ

Хабарлар оқимидан

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» ОТАЛИҒИДА

Республика болалар ижодиёти уйининг янги ҳашаматли бинога кўчиб ўтиши нур устига аъло нур бўлди. Пойтахтимизнинг замонавий чирой очган эски шаҳар ҳудудида қад кўтарган бу ёшларнинг севимли масканида ҳозир 20 дан ортиқ тўгарак ишлаб турибди.

Бу ерда видеостудия ҳам ўз фаолиятини бошлади. У киносанъати техникасига қизиқиш билан қараётган умидли ўқувчилар учун маҳорат ва ижодий изланишлар марказига айланиб қолди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, мазкур студия бўлажак кинорежиссёрлари ва операторларини тайёрлаш билан ҳам яқиндан шуғулланади. Шу сабабли ҳам студияни «Ўзбекфильм» киностудияси ўз оталиғига олди. Эндиликда кўзга кўринган режиссёр ва операторларнинг бой билим ва маҳоратларини ёш истеъдодларга ўргатиш имкони туғилди.

БИР ЙЎЛА ИККИ СПЕКТАКЛ

Тошкентдаги «Илҳом» театри ўзининг янги ижодий мавсумини катта тайёргарлик билан бошлади. Актёрлар бу мавсумда чет эллик драматургларнинг ҳам қатор асарларини мухлисларга тақдим этишади.

Таниқли француз адиби Эдвард Олби қаламига мансуб бўлган икки асар бир вақтнинг ўзида саҳна юзини кўрди. «Ҳайвонот боғида бўлган воқеа» ҳамда «Уч бўйиндор аёл» деб номланган бу асарлар устида актёрлар жиддий ишладилар.

Театр янги мавсум давомида томошабинларни яна қатор постановкалар билан хушнуд этади.

А.АЛИЕВ

БОЙ МАДАНИЙ МЕРОСИМИЗ

истиқлол ғояларига хизмат қилмоқда

Меҳнаткашларнинг онги ҳамда қалбида юксак маънавий фазилатларни камол топшириш, ёшларни бой маданий меросимиз, урф-одатларимиз, истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш касаба уюшмалари фаолиятининг асосий вазифаларидан биридир. Бу борада Ўзбекистон енгил, мебел саноати ва коммунал маиший хизмат кўрсатиш ходимлари касаба уюшма Марказий кен- ... ишлар - маъ- ... жой- ...

Адабиёт ва санъатимиз намоёндалари билан бир қатор учрашув ва ижодий кечалар ташкил этилди. Махсус тадбирлар асосида ногиронлар, ёрдамга муҳтож оилалар, етим болалар ҳамда ёлғиз кексаларга мурувват ёрдамлари кўрсатилмоқда.

Шу билан бир қаторда маъданий-маърифий ишларни тўғри йўлга қўйиш борасида бир қатор камчиликлар борлиги- дан ҳа... лоятк... фой...

НИМ ТАБАССУМ

Машина бир одамни туртиб юборибди ва унинг оёғи шикастланибди. Судда жабрланган одам беш юз минг сўм жарима ундириб беришни сўрабди.

– Нима бало, мени миллионер, деб ўйлаяпсиз, шекилли? – дебди норози бўлиб машина эгаси.

– Сиз бўлсангиз мени қирқ оёқ деб ҳисоблайсиз, шекилли?

* * *

– Балет ҳушингизга ўтиришадими?

– Жуда! Фақат бир нарсани тушунолмайман – нега қизлар оёқ учида рақсга тушади. Ундан кўра бошида новчароқ қизларни олишса бўлмайдими?

* * *

Она қизидан сўрайди:

– Бултур бир йигит катта-катта гулдаста кўтариб тез-тез олдингга келиб турарди-ку! Қаерга гум бўлди ўша йигит?

– Гул сотувчи қизга уйланиб кетди.

* * *

– Ие, сиз артистмисиз? Айтишга уяладию киши, лекин ростини айтсам театрга бормаганимга ўн йил бўлди, – деди банкир тасодифан учраб қолган суҳбатдошига.

– Хижолат бўлмай қўяқолинг, – деб жавоб берди актёр, – менинг банкка бормаганимга ўн йилдан ҳам ошди.

* * *

– Ҳой биродар, уч соатдан бери орқамда туриб, елкам оша ўйинни томоша қиляпсиз. Ундан кўра ўзингиз ўтириб бир қўл ўйнаб ташласангиз бўлмайдими?

– Э, нималар деяпсиз? Шахмат ўйнашга тоқат қайда?

* * *

Ҳимоячи: Айтишингизга қараганда сиз воқеа содир бўлган жойдан 30 метр узоқда бўлгансиз. Қани айтингчи, неча метр масофани аниқ кўра оласиз?

Гувоҳ: Уйқудан уйғонишим билан кўзим қуёшга тушади. Демак, мен 93 миллион мил наридагини кўра оламан.

* * *

Кафедаги эълон: «Агар кофе қуйиладиган ликобчага сигарета кулини ташлаш одатингиз бўлса, официантни огоҳлантириб қўйинг. У сизга кофени ликобчада эмас, кулдонда олиб келади».

* * *

– Имтиҳонда тарихдан бошқа ҳамма фанлардан йиқилдим.

– Тарихни яхши биларкансан-да?

– Йўқ. Тарихдан имтиҳон бўлгани йўқ.

«Французлар ёғни жуда кўп истеъмол қилишади, – деб ёзади Калифорния университетининг бир нашрида. Лекин улар америкаликлардан хушбичим ва семиришга мойил ҳам эмас. Юрак касаллиги туфайли ўлиш ҳоллари ҳам америкаликлар ва Европа Иттифоқи давлатларига қараганда икки баробар кам».

ОВҚАТЛАНИШ СИРИ

Буни французларнинг «кам калория истеъмол қилиши» билан изоҳлаш мумкин. Париж ва Филадельфия (АҚШ, Пенсильвания штати) ресторанларида ўтказилган тадқиқотларнинг кўрсатишича, француз ресторанидаги овқат миқдори (порция) анча кам экан. Масалан, гўштли таомларни олсак, французларда бундай таомлар анча кам порцияда тортилиши одатий ҳолдир. Энг муҳими, французлар ўзларининг озгина улушини ейишга кўп вақт ажратишидир, – дейди нашр муаллифи. Ўртача америкалик бир кунда тўйимли овқат ейиш учун 60 дақиқа сарфласа, француз бунга 100 дақиқа ажратади.

Хулоса шуки, овқатланганда аввал калорияга аҳамият беринг. Меъёрида истеъмол қилинг. Овқатланиш лаззат бағишлаши учун вақтингизни аяманг. Сизга сузилган овқат кўп бўлса, дўстларингиз билан баҳам кўринг. Уйда ейилган таом хурсандчилик келтиришини унутманг.

Овчи ён дафтаридан

БАЛАНД ҚОЯ ЁНИДА

Қордек оппоқ ва чиройли Тўрткўз ўзининг узун оёқлари ва панжаларининг мустаҳкам тузилиши ҳамда ҳид билишда ўта сезгирлиги билан бошқа итлардан фарқ қиларди. Ақлли ва зийрак ит кўпроқ «боши билан ишлаб», бекордан-бекорга ортиқча куч сарфлайвермасди. У режа ва тактикасини ҳозиржавоблик билан тез илғаб, Пиримқул амакининг кўрсатмаларини бекаму кўст бажарарди. Поёнсиз, кенг чўлу биёбонларда учраган ҳеч бир махлуқ ундан қочиб қутилолмас, ҳаттоки тутқич бермас айёр тулкилар ҳам Тўрткўз ҳозир бўлганда қуённинг инини минг тангага «сотиб олишарди».

Жазирама ёзнинг сўнгги кунлари эди. Овнинг дастлабки икки куни Пиримқул амаки учун бароридан келди. Нишонга олинган ўлжалар бир зумда садоқатли ити томонидан унинг оёғи остига келтириб турилди. Жон таслим қилган тулки, қуён, жайра ва қарчиғайлар сони беҳисоб. Овчи қувончининг эса чеки йўқ. Кейинги кунларда овга иштиёқи баландлиги ва ғоят қизиққонлиги сабаб Тўрткўз билан тоғ ён бағирларига қандай яқинлашиб қолганини ҳам пайқамай қолди. Ўқ ва қурол-яроғ етарли, егулик ҳам тугамаган.

Қуёш осмонга тик кўтарилганида Пиримқул амаки баланд қоя ёнидаги юмшоқ ўт-ўланлар устида нафасини бироз ростлаб олмоқчи бўлди. У баҳор ва ёз ойларида кам ов қилади. Чунки бу вақтларда дала ҳайвонлари ва қушларнинг кўпчилиги расман давлат назоратида бўлишини яхши билади.

Бир пайт сой этагидаги булоқ бўйига ўйнаб-ирғишлаб келаётган кулранг тулкини кўрган Тўрткўз дабдурустдан эгасининг кўрсатмасини ҳам кутмай уни қувлашга тушиб кетди. Кўпни кўрган айёр тулки ўз йўлини чангалзор томонга бурди. Кейин ўнқир-чўнқир қияликлар бўйлаб паст ва баланд тошларни оралаб кетди. Овчи қўлида милтиғи билан нима қиларини билолмай ҳангу манг бўлиб қолди. Бу воқеа кўз очиб юмгунча бир лаҳзада рўй берди. Тўрткўзнинг чангалига илинишига бир баҳя қолганида айёр махлуқ тошдан-тошга ўтаркан, қўққисдан пастга «шўнғиб» кўздан йўқолди. Унинг ортидан шамолдек учиб келаётган Тўрткўз ўзини тўхтатолмай катта харсанг тошга келиб урилиб, ўмбалоқ ошиб тушди.

Мана, ўша воқеага ҳам уч-тўрт ой бўлди. Эпчил ва тиниб-тинчимас Тўрткўз белидан оғир жароҳатланиб овга ярамай қолди. Ҳали-ҳануз садоқатли итига ўрганиб қолган Пиримқул амакининг қўли ишга бормай, ўзини беҳузур ҳис этар, ҳовлисидан узоққа кетмасди. Ўша куни нохуш тоғ ён бағирларида қизиққонлик билан ов қилиб хатоликка йўл қўйганлигини овчи кейинчалик англаб азият чекарди. Кейинги пушаймонлик ўзига душман эканлигини у энди тушуниб етгандек эди.

Абдулла САИДОВ

ISHONCH
МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев, Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78;
Хатлар бўлими 56-85-43;

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 1.50

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган.

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 7765
Буюртма Г— 616
23456